

Program rozvoje obce Střížovice

Barbora Kvasničková

Bakalářská práce
2020

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Barbora Kvasničková**
Osobní číslo: **M17187**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Program rozvoje obce Střížovice**

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Definujte základní teoretické pojmy týkající se problematiky programu rozvoje obce.

II. Praktická část

- Zpracujte socioekonomickou analýzu obce Střížovice.
- Zpracujte SWOT analýzu současného stavu obce Střížovice a na základě výsledků stanovte strategické cíle a opatření rozvoje dané obce.
- Navrhněte katalog projektů naplňující vytyčené cíle.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40 stran
Forma zpracování bakalářské práce: Tiskovaná/elektronická

Seznam doporučené literatury:

- BLAŽEK, Jiří a David UHLÍŘ, *Teorie regionálního rozvoje: nástín, kritika, implikace*. 2. vyd., přeprac. a rozš. Praha: Karolinum, 2011, 342 s. ISBN 978-80-246-1974-3.
- BRYSON, John M. *Strategic planning for public and nonprofit organizations: a guide to strengthening and sustaining organizational achievement*. 4th ed. San Francisco, CA: Jossey-Bass, 2011, 547 s. ISBN 978-11-180-4993-8.
- KREJČÍ, Tomáš. *Regionální rozvoj: teorie, aplikace, regionalizace*. 1. vyd. Brno: Mendelova univerzita, 2010, 155 s. ISBN 978-80-7375-414-3.
- WOKOUN, René. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, 474 s. Monografie. ISBN 978-80-738-0304-9.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jiří Macháček, Ph.D.**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Datum zadání bakalářské práce: **6. ledna 2020**
Termín odevzdání bakalářské práce: **19. května 2020**

L.S.

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

RNDr. Pavel Bednář, Ph.D.
ředitel ústavu

Ve Zlíně dne 6. ledna 2020

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení:

.....

podpis diplomanta

ABSTRAKT

Bakalářská práce, kterou se právě chystáte přečíst se zabývá tématem a zpracováním Programu rozvoje obce Střížovice. Práce se skládá ze dvou hlavních částí – teoretické a praktické. Teoretická část obsahuje seznámení se základními pojmy a charakteristikami v oblastech územní samosprávy, obcí a jejich orgánů a strategického plánování municipalit. Praktická část obsahuje socioekonomickou analýzu obyvatel, analýzu podnikání na území obce, stav její infrastruktury a ekonomický stav obce; SWOT analýzu obce, výsledky a analýzu dotazníkového šetření a vizi obce a na ni navazující strategické cíle a katalog projektů.

Klíčová slova: obec Střížovice, strategické plánování, socioekonomická analýza, strategické cíle, program rozvoje obce

ABSTRACT

Bachelor thesis which you are going to read right now is pursuing the topic and processing of Municipal Development Plan for the Municipality of Střížovice. This thesis is consisting of two main parts – theoretical and practical. Theoretical part contains familiarization with basic concepts and characteristics in the field of municipal self-government, municipalities and their managing organs and strategic planning of municipalities. Practical part contains socio-economic analysis of inhabitants, analysis of businesses on the municipality's territory, condition of the infrastructure and economic status of municipality; SWOT analysis of municipality, results and analysis of questionnaire research and future vision of municipality and following-up strategical goals and list of projects.

Keywords: Municipality of Střížovice, Strategic Planning, Socio-economic Analysis, Strategic Goals, Municipal Development Plan

Tímto bych chtěla poděkovat především panu Ing. Jiřímu Macháčkovi Ph.D. za jeho odborné znalosti a rady, které mi jako vedoucí mé bakalářské práce poskytnul. Také děkuji paní místostarostce Ing. Kateřině Filípkové za spolupráci a všechny její rady při sepisování mé bakalářské práce. Dále potom svému otci, který se se mnou podělil o své zkušenosti a znalosti ze správy obce, a také za jeho podporu po celou dobu mého studia.

V neposlední řadě děkuji celé své rodině a blízkým, kteří mě při mém studiu neustále podporovali, a zejména svému příteli, který ve mně vždy věřil, a to i v době kdy jsem já sama v sebe nevěřila.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA	12
1.1 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA.....	12
1.2 OBEC A JEJÍ ČLENĚNÍ	13
1.2.1 Členění dle počtu obyvatel.....	13
1.2.2 Členění dle činnosti obecních úřadů	14
1.3 ORGÁNY OBCE	14
1.3.1 Zastupitelstvo	15
1.3.2 Rada.....	16
1.3.3 Starosta.....	17
1.3.4 Obecní úřad	17
1.4 FINANCOVÁNÍ OBCÍ	18
1.4.1 Rozpočet obce	18
2 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ MUNICIPALIT	21
2.1 FÁZE STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ	21
2.2 STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE OBCE	24
2.3 OBSAH STRATEGICKÉHO PLÁNU	25
2.4 PROCES STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ	25
2.5 ČÁSTI STRATEGICKÉHO PLÁNU ROZVOJE OBCE.....	26
2.5.1 Analytická část.....	26
2.5.2 Návrhová část.....	26
2.5.3 Realizační část.....	26
2.5.4 Hodnotící část.....	26
2.6 SWOT ANALÝZA	27
II PRAKTICKÁ ČÁST	29
3 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA OBCE STRÍŽOVICE	30
3.1 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA OBCE STRÍŽOVICE.....	30
3.1.1 Historie obce	32
3.1.2 Přírodní podmínky	33
3.1.3 Vnější vztahy obce	34
3.2 OBYVATELSTVO, BYDLENÍ A OBČANSKÁ VYBAVENOST.....	34
3.2.1 Demografický vývoj.....	34
3.2.2 Vzdělanost obyvatelstva.....	38
3.2.3 Bydlení	39
3.2.4 Spolky a sdružení	40
3.2.5 Zdravotní a sociální péče	40
3.2.6 Knihovna	40
3.3 ZEMĚDĚLSTVÍ, PRŮMYSL, PODNIKÁNÍ	41
3.4 INFRASTRUKTURA	43
3.4.1 Technická infrastruktura	43

3.4.2	Dopravní infrastruktura	43
3.5	HOSPODAŘENÍ OBCE.....	44
3.5.1	Příjmy rozpočtu	45
3.5.2	Výdaje rozpočtu	45
4	SWOT ANALÝZA	48
4.1	SILNÉ STRÁNKY	48
4.2	SLABÉ STRÁNKY	48
4.3	PŘÍLEŽITOSTI.....	48
4.4	HROZBY	49
5	ANALÝZA POMOCÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	50
6	PROGRAM ROZVOJE OBCE STŘÍŽOVICE	53
6.1	VIZE OBCE.....	53
6.2	STRATEGICKÉ CÍLE	53
6.2.1	Strategický cíl I – Rozvoj a modernizace a technické infrastruktury	53
6.2.2	Strategický cíl II – Střížovice – obec atraktivní pro život	54
6.2.3	Strategický cíl III – Podpora udržitelného rozvoje	54
6.2.4	Strategický cíl IV – Podpora cyklodopravy	55
6.2.5	Strategický cíl V – Podpora podnikání v obci	55
6.3	KATALOG PROJEKTŮ	55
ZÁVĚR	57	
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	58	
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	60	
SEZNAM OBRÁZKŮ	61	
SEZNAM TABULEK.....	62	
SEZNAM GRAFŮ	63	
SEZNAM PŘÍLOH.....	64	

ÚVOD

Tématem mé bakalářské práce je Program rozvoje obce Střížovice. Tuto obec jsem si vybrala, protože k ní mám osobní vztah a žila a strávila jsem v ní většinu svého dětství. K chodu obecního úřadu jsem měla vždy kladný vztah, a to zejména proto, že můj otec zde několik let působil jako místostarosta a posléze jako starosta obce.

Má práce se skládá ze dvou hlavních částí, teoretické a praktické. Část teoretickou dále rozdělují na dvě další kapitoly. V první kapitole rozebírám a definuji základní pojmy v oblastech územní samosprávy, dále uvádím základní členění obcí, jejich orgánů a financování. V druhé kapitole se věnuji už samotnému strategickému plánování municipalit. Rozebírám zejména jeho fáze, obsah, proces a části strategické plánu obce. Samostatná podkapitola je věnována též základním informacím o SWOT analýze, která je v procesu plánování municipalit obzvláště důležitá.

Praktická část mé práce se skládá ze 4 hlavních kapitol. První kapitol a nese název Socioekonomická analýza obce Střížovice a je hlavním stavebním kamenem, ze kterého budou vycházet všechny ostatní kapitoly. V této kapitole najdete základní informace o obci, analýzu obyvatelstva a jiných sociálních aspektů spojených s ním v minulosti, ale i současnosti, podnikání v obci, její infrastrukturu a hospodaření za sledované období. Další kapitolou je samostatná SWOT analýza, která obsahuje silné a slabé stránky obce a její příležitosti a případné hrozby z okolí. Třetí kapitolou je výsledek a analýza dotazníkového šetření, které je doplňkovým zdrojem informací ze strany občanů obce, a pomáhá tak dokreslovat celkový pohled na strategii rozvoje. Čtvrtou a finální kapitolou praktické části je samotná vize obce a jednotlivé strategické cíle, kterých je celkem 5. Každý z nich obsahuje hlavní priority a klíčové aktivity, které s nimi přímo souvisí. Na závěr jsem uvedla katalog projektů, který obsahuje 3 návrhy projektů pro rozvoj obce, které přímo korespondují se stanovenými strategickými cíli obce Střížovice.

Obec Střížovice měla v minulosti Strategický plán pro roky 2011 – 2018, proto jsem se snažila tento Program rozvoje obce Střížovice přímo navázat na tento dokument. Všechny strategické cíle byly vytvořeny v součinnosti s místostarostkou a zastupitelstvem obce Střížovice.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem mé bakalářské práce je zpracování Programu rozvoje obce Střížovice. Tento vytvořený dokument bude obci sloužit jako podklad či návod v jejích budoucích činnostech v oblasti rozvoje obce.

První, teoretickou, část budu zpracovávat zejména na základě literární rešerše. Všechny knižní zdroje budou nalezeny buď ve školní knihovně UTB, nebo ve volně přístupné elektronické podobě na internetu. Všechny použité literární zdroje se přímo vztahují k tématu obcí a jejich strategického plánování.

V praktické části budu používat zejména relevantní internetové zdroje. Bude se jednat hlavně o oficiální webové stránky obce Střížovice, oficiální stránky mikroregionu Kroměřížsko a data sesbíraná ČSÚ. Metodou zpracování praktické části bude především použití socioekonomické a SWOT analýzy, dále potom dotazníkového šetření a jeho následná analýza.

Socioekonomická analýza bude provedena na základě informací sesbíraných na webových stránkách obce, a dále dat ČSÚ. SWOT analýza bude sestavena při spolupráci se zastupitelstvem obce.

Dotazník bude sestaven na základě subjektivního názoru preference občanů o oblastech rozvoje obce a schválen místostarostkou obce. Získané odpovědi poté budu analyzovat podle četnosti a druhu odpovědí.

Zpracování strategických cílů a vize obce bude vycházet přímo z předcházejících analýz a bude sestaveno za pomoci zastupitelstva obce. Jednotlivé návrhy vycházející ze strategických cílů budou subjektivně sestaveny a budou sloužit pouze jako návrh pro budoucí činnost obce, budou ovšem podléhat souhlasu ze strany zastupitelstva obce.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA

V samotném úvodu první kapitoly vám představím základní rozdělení veřejné správy v České republice. Tím nejdůležitějším, a také nejzákladnějším je rozdělení veřejné správy na státní správu a samosprávu. Kdy státní správu vykonávají instituce státu a napomáhají tak k řízení a chodu státu. Samospráva, která je výsledkem delegace části státní správy na nestátní subjekty, se potom dále dělí na samosprávu územní a zájmovou. (Provazníková, 2015, s. 11) Obce se řadí právě do samosprávy územní, a proto si ji probereme v následujících podkapitolách.

1.1 Územní samospráva

Dle Koudelky (2007) je územní samospráva spjata s konkrétním územím, přičemž na jednom území ve stejném státě může působit více územních samospráv na různých úrovních. Tradiční základní stupeň na úrovni územní samosprávy je obec. Ve větších městech existují i samosprávy na úrovni městských částí, kdy tyto části mají také vlastní samosprávu (např. Praha). Oproti tomu nad obcemi může působit samospráva na úrovni vyšších územních samosprávných celků, a to i několika najednou (okresů, krajů, provincií, oblastí, zemí apod.). (Koudelka, 2007, s. 20-21)

Koudelka (2007) dále rozlišuje základní prvky samosprávy na 4:

1. Územní nebo lidská činnost, vůči kterým působí (obec/kraj),
2. osoby podřazené samosprávě (obyvatelé obce/kraje),
3. existence samosprávy jako právnické osoby veřejného práva se soustavou samosprávných orgánů (obec/kraj se zastupitelstvem a radou). Jakožto právnická osoba disponuje samospráva těmi základními právy, které z povahy věci jsou obecně přiznávány právnickým osobám (vlastnictví, právo na spravedlivý proces aj.).
4. vlastní hospodaření a rozpočet. (Koudelka, 2007, s. 21)

V samosprávě se užívá převážně kolegiálního rozhodování a laického složení hlavních orgánů. Členové hlavních orgánů jsou vybíráni na principu volby. Samospráva má svou vlastní normotvorbu podle vlastní politické vůle, což znamená, že všechny své vyhlášky si tvoří sama v mezích určených nadřazeným zákonem. Též má i vlastní výkon veřejné správy. Samospráva si sama určuje, co se má dělat a jak se to má dělat. (Koudelka, 2007, s. 21)

Samospráva je vždy podřízena zákonu a suverénní moc přísluší státu jako celku. Samospráva disponuje veřejnou mocí pouze na základě delegace. (Koudelka, 2007, s. 22)

1.2 Obec a její členění

„Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.“ (Zákon č. 128/2000, Sb.)

Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek – právnická osoba veřejného práva, při realizaci svých pravomocí má povahu veřejného úřadu. V právních vztazích obec vystupuje svým jménem a nese odpovědnost, dle Koudelky (2007), lze toto postavení přirovnat k postavení právnické osoby. (Koudelka, 2007, s. 93)

Koudelka (2007) ve své publikaci vymezuje klasické charakteristické znaky obce:

- vlastní území,
- obyvatelstvo obce,
- soustava orgánů, jimiž jedná a uskutečňuje svou vůli,
- právní subjektivita,
- a právo tvorba (vydávání vlastních právních předpisů),
- vlastní majetek a hospodaření podle vlastního rozpočtu. (Koudelka, 2007, s. 94)

1.2.1 Členění dle počtu obyvatel

Tradiční bylo v minulosti rozdělení obcí na vesnice, městečka (městyse) a města. S pojmem vesnice už dnešní zákon ale nepracuje, i když v obecném vnímání jsou to obce, které nemají statut města či městyse. (Koudelka, 2007, s. 94)

„Kritériem pro rozdělení obcí podle právní úpravy de lege lata může být velikost a význam obce z hlediska výkonu samosprávy. Dalším kritériem může být typ obecního úřadu, tedy rozdělení z hlediska rozsahu výkonu státní správy. Mimo těchto dvou základních rozdělení lze použít další (vinařské a jiné obce), apod. Platná právní úprava postavení obcí je na zákonné úrovni obsažena v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění předpisů pozdějších, hlavní město Praha má samostatnou regulaci.“ (Druhy obcí, 2020)

Platná právní úprava rozděluje obce na „neměstského charakteru“ a „městského charakteru“. Z hlediska velikosti obce a rozsahu výkonu samosprávy rozlišujeme:

1. **obce neměstského charakteru** (běžné obce, označované jako obce vesnického charakteru) – jde často o obce s menším počtem obyvatel
2. **obce městského charakteru** – jde o obce, která mají právo používat označení městyse, města.

Obce městského charakteru lze dále rozdělit na:

1. **města** - obec, která má alespoň 3 000 obyvatel, je městem, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády,
2. **městyse** - obec je městysem, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády,
3. **statutární města** – jsou Brno, České Budějovice, Děčín, Frýdek-Místek, Havířov, Hradec Králové, Chomutov, Jablonec nad Nisou, Jihlava, Karlovy Vary, Karviná, Kladno, Liberec, Mladá Boleslav, Most, Olomouc, Opava, Ostrava, Pardubice, Plzeň, Prostějov, Přerov, Teplice, Třinec, Ústí nad Labem, Zlín. Území statutárních měst se dále může členit na městské obvody, nebo městské části s autonomní samosprávou,
4. **hlavní město Prahu** – je upraveno speciálním zákonem č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů. (Druhy obcí, 2020)

1.2.2 Členění dle činnosti obecních úřadů

Podle rozsahu výkonu státní správy dělíme na obce:

1. **s běžným obecním úřadem** - vykonávají základní rozsah samosprávy. Jsou to obce I. stupně,
2. **s pověřeným obecním úřadem** – jde o obce, které vykonávají mimo základního rozsahu samosprávy další státní správu pro správní obvod zahrnující více obcí. Jsou to obce II. stupně,
3. **s obecním úřadem s rozšířenou působností** – jde o obce III. stupně. (Druhy obcí, 2020)

1.3 Orgány obce

Orgány obce plní funkci jako orgány jiných veřejných korporací, a to jednání a zastupování obce navenek.

Navenek mohou orgány jednat písemně či ústně. Písemně jsou povinny jednat pouze v případě, že tak stanoví právní předpis.

Orgány územní samosprávy nejsou na rozdíl od státní správy tvořeny na základě dělby moci, protože na úrovni samosprávy k dělbě moci nedochází. Uplatňuje se zde princip vlády

shromáždění, kdy jsou všechny orgány odpovědné orgánu nejvyššímu a svým složením (členy) jsou od něj odvozené přímo či nepřímo.

Zákon vymezuje za orgány obce zastupitelstvo, radu, starostu, obecní úřad a zvláštní orgán obce. Orgány obce jsou však i jiné orgány, které působí v rámci mechanismu obce, byť mají pouze funkci poradní. (Koudelka, 2007, s. 168)

U obcí můžeme rozeznávat orgány z různých hledisek, tady jsou některé z nich:

1. jejich složení:
 - a) kolegiální - složené z více osob,
 - b) individuální - tvořené jedincem.
2. demokratické legitimacy:
 - a) přímo volené občany,
 - b) volené zastupitelstvem,
 - c) ustanovené jinak - komise, zvláštní orgány obce.
3. právního základu:
 - a) prvotně ústavně zakotvené - zastupitelstvo,
 - b) prvotně zákonně zakotvené - ostatní orgány v obci, včetně zastupitelstva městské části. (Koudelka, 2007, s. 169)

1.3.1 Zastupitelstvo

„Zastupitelstvo obce je jediný z orgánů obce, který je ústavně zakotven.“ (Koudelka, 2007, s. 169) Protože ho volí přímo občané, má tak přímou demokratickou legitimitu. Zastupitelstvo tak můžeme vnímat jako hlavní orgán samosprávy obce, který je nadřazen všem ostatním orgánům této obce.

„Je voleno na čtyři roky obyvateli obce s volebním právem, staršími 18 let, poměrným volebním systémem. Volby vyhláší prezident republiky, za den vyhlášení se považuje den, kdy jeho rozhodnutí bylo publikováno ve Sbírce zákonů. Vždy se volí zastupitelstvo jako celek, nekonají se doplňovací volby jen některého člena.“ (Koudelka, 2007, s. 169)

Zastupitelstvo obce se schází dle potřeby, nejméně však jedenkrát za 3 měsíce. Jeho zasedání svolává i řídí zpravidla starosta obce. Zastupitelstvo je schopno se usnášet, pokud je přítomna nadpoloviční většina všech členů. Všechna jeho zasedání jsou veřejně přístupná. Informace o místě, době a předběžném programu zasedání je obecní úřad povinen zveřejnit na úřední desce alespoň 7 dní předem. (Čmejrek, 2010, s. 42)

Počet členů

Zastupitelstvo má nejméně 5 a nejvíce 55 členů. Počet členů zastupitelstva se určuje podle počtu obyvatel obce.

Do 500 obyvatel..... 5 - 15 členů,

501 - 3 000 obyvatel 7 - 15 členů,

3 001 - 10 000 obyvatel 11 - 25 členů,

10 001 - 50 000 obyvatel 15 - 35 členů,

50 001 - 150 000 obyvatel 25 - 45 členů,

nad 150 000 obyvatel..... 35 - 55 členů.

(Koudelka, 2007, s. 170-171)

1.3.2 Rada

Rada obce je výkonný orgán obce v oblasti samostatné působnosti. Ze své činnosti odpovídá zastupitelstvu obce. V oblasti přenesené působnosti rada obce rozhoduje jen tak, jak stanoví zákon. Pokud se v obci rada nevolí, vykonává její funkci a pravomoci starosta obce, avšak s výjimkou věcí, které dle zákona v takové situaci náleží zastupitelstvu obce.

V obcích, kde se volí rada obce ji vždy tvoří starosta, místostarosta (místostarostové) a další členové rady, kteří jsou zvoleni z řad zastupitelstva.

Počet členů rady obce je vždy lichý, tedy může to být – 5, 7, 9 nebo 11 členů. Počet však nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva. (Čmejrek, 2010, s. 43)

Rada obce se nevolí v obcích, kde zastupitelstvo nemá alespoň 15 členů, tedy v praxi může jít o obec do 10 000 obyvatel. V případě neexistence rady plní funkci rady starosta s výjimkami, které jsou vyhrazeny zastupitelstvu, což je:

- rozhodování ve věcech obce jako jediného společníka obchodní společnosti,
- vydávání nařízení obce, stanovení rozdělení pravomocí v obecním úřadu,
- zřizování a zrušování odborů a oddělení obecního úřadu,
- stanovení celkového počtu zaměstnanců v obecním úřadu a v organizačních složkách obce,
- přezkoumávání opatření v samostatné působnosti přijatých obecním úřadem a komisemi,

- územní plánování. (Koudelka, 2007, s. 195-196)

Rada obce se schází dle potřeby a její schůze jsou, na rozdíl od schůzí zastupitelstva, neveřejné. Schopna usnášení je rada v přítomnosti nadpoloviční většiny všech jejích členů. (Čmejrek, 2010, s. 44)

1.3.3 Starosta

Starosta zastupuje obec navenek. Není ale svou povahou totožný se statutárním orgánem právnické osoby a úkony, které vyžadují schválení zastupitelstva nebo rady, může učinit pouze pokud jsou schváleny, jinak jsou absolutně neplatné. Pokud úkon učiní bez schválení příslušného orgánu, tak se starosta vystavuje nebezpečí trestněprávní i občanskoprávní odpovědnosti.

Starosta a místostarosta jsou voleni zastupitelstvem z řad zastupitelstva a musí mít státní občanství. Způsob volby (veřejný, tajný) zákon neurčuje a je plně v dispozici zastupitelstva, které jej má upravit v jednacím řádu. Za výkon funkce jsou oba odpovědni zastupitelstvu. (Koudelka, 2007, s. 199-200)

Starosta svolává a řídí zasedání zastupitelstva a rady obce a v případě potřeby a v mezích stanovených zákonem je zastupován místostarostou. (Čmejrek, 2010, s. 46)

1.3.4 Obecní úřad

Obecní úřad tvoří starosta, místostarostové, tajemník obecního úřadu, je-li tato funkce v obci zřízena, a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu. V jeho čele stojí starosta. I v malých obcích, které nemají žádného zaměstnance, ale existuje obecní úřad alespoň ve složení starosty a místostarosty. Obecní úřad má své sídlo na území obce, nemusí však být v jedné budově. Na jeho adresu jsou doručovány písemnosti určené obci, pokud však obec neoznámila pro doručování písemností adresu jinou.

Obecní úřad se podle rozhodnutí rady obce může členit na odbory a oddělení. V obcích, kde nepůsobí rada, přechází toto právo na zastupitelstvo obce. Nejčastěji se člení obecní úřady větších obcí, zákon to však výslovně neukládá žádné obci ani městu, volba záleží pouze na orgánech obce.

Obecní úřad ve své samostatné působnosti plní úkoly, které mu uloží zastupitelstvo a rada, pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti. V přenesené působnosti potom vykonává státní správu s výjimkou věcí patřících do působnosti jiného orgánu obce.

Obecní úřad zřizuje povinně úřední desku. Obec je povinna opatřit si vždy alespoň jeden výtisk Sbírký zákonů a zpřístupnit jej k nahlédnutí každému na obecním úřadě v úředních hodinách. Obdobně musí mít k dispozici Věstník právních předpisů kraje a kroniku obce. (Koudelka, 2007, s. 208-209)

1.4 Financování obcí

Rozpočty obcí se řadí v rozpočtové soustavě do rozpočtů územních samospráv. (Peková, 1998, s. 76) Rozpočty všech územních samosprávných celků jsou označovány jako decentralizované peněžní fondy, ve kterých se soustřeďují všechny příjmy, které obec získává jak vlastní činností, tak přerozdělením v rozpočtové soustavě, a také všechny výdaje, na které takto získané finance využívá za účelem financování veřejných a smíšených statků.

Celý rozpočtový proces chápeme jako nástroj, který napomáhá k zabezpečení a financování obecní politiky, a který dává do souladu plánované příjmy a výdaje obce. Je důležité podotknout, že rozpočet jako toková veličina nevykazuje na příslušných příjmových a výdajových účtech stav rozpočtových P a V, protože v rozpočtovém období se z došlých P plynule uhrazují V. Proto během rozpočtového období běžně dochází k časovému nesouladu mezi vývojem P a V. (Provazníková, 2015, s. 57)

1.4.1 Rozpočet obce

S ohledem na pokračující decentralizované využití funkcí veřejných financí jsou obecní rozpočty důležitým článkem v soustavě veřejných rozpočtů.

Rozpočet se vyznačuje několika charakteristickými znaky, které je potřeba vymezit. (Peková, 1998, s. 127)

Peněžní fond

Veřejný rozpočet jako peněžní fond je vytvářen, používán a přerozdělován primárně na principu nenávratného, neekvivalentního a nedobrovolného způsobu financování, který je naprosto typický pro celou soustavu veřejných rozpočtů. Tyto vztahy jsou ve většině případů upraveny zákony. Ve většině velkých zemí se rozpočet skládá z běžné a kapitálové bilance. Toto je často využíváno pro zdůvodnění opodstatnění deficitu kapitálového rozpočtu, který se v podstatě kryje s použitím návratných finančních zdrojů.

Běžný rozpočet zpravidla každoročně obsahuje opakující se běžné příjmy, každoročně se opakující výdaje, z nichž velký podíl představují výdaje obligatorní (tzn. zákonné,

mandatorní, povinné), na jejichž financování je nutné získat dostačující, v čase stabilní veřejné příjmy, přičemž tvoří rozhodující část rozpočtu, což je ve vyspělých zemích většinou 2/3 rozpočtu.

Roční běžný rozpočet by měl být z dlouhodobého hlediska vyrovnaný, nebo přebytkový. Běžné výdaje by se měly omezovat na běžné příjmy veřejného rozpočtu. Deficit běžného rozpočtu by měl nastat pouze výjimečně, například v důsledku neplánovaných objektivních příčin, jako jsou živelné pohromy.

Kapitálová část rozpočtu naopak bilancuje běžně se neopakující, jednorázové příjmy a výdaje. Nenávratné příjmy a výdaje kapitálového rozpočtu nemusejí být vždy vyrovnané. U rozpočtu kapitálového lze připustit i deficit v důsledku financování náročných veřejných investic. (Opletalová, 2007, s. 30-31)

Bilance

Rozpočet bereme jako bilanci z účetního pohledu. Z tohoto pohledu je vždy vyrovnaný. Vyrovnaný ($P = V$), případně přebytkový ($P > V$) rozpočet by měl být dlouhodobým cílem hospodaření obce. Schodkový rozpočet ($P < V$) vede k zadlužení a není dlouhodobě udržitelný, ani dobrý pro ekonomický rozvoj. (Peková, 1997, s. 70)

Pokud dojde k situaci, že se rozpočet stane schodkovým (deficitním), vyrovnává se rozpočet použitím rezerv vytvořených v minulosti. Pokud takovéto rezervy nejsou k dispozici, vyrovnává se využitím návratných finančních prostředků (např. úvěr), v případě státního rozpočtu jsou to příjmy z emise státních dluhopisů. (Opletalová, 2007, s. 31) Obecně je tedy pro obec výhodnější, pokud hospodaří s přebytkovým rozpočtem. Je-li totiž hospodaření obce přebytkové, může obec nevyužité finanční prostředky použít na začátku dalšího rozpočtového období na financování svých potřeb, aniž by se musela zadlužovat. (Peková, 1997, s. 70)

Finanční plán

Rozpočet obce je také finančním plánem na konkrétní rozpočtové období. Každý rozpočet je také tokovou veličinou. To znamená, že během celého rozpočtového období do něj přicházejí postupně jednotlivé příjmy, kterými se pak postupně uhrazují jednotlivé výdaje. (Opletalová, 2007, s. 31)

Úloha rozpočtu jako takového, z pohledu finančního plánu, je zajištění solventnosti obce, a to tak, že je schopný připustit pouze ty výdaje obce, které jsou kryty:

- příjmy, které lze reálně očekávat,

- existujícími rezervami,
- eventuelně půjčkami, které lze získat a splatit.

Při každém plánování územního rozpočtu se setkáváme s tzv. rozpočtovým omezením. Toto slovní spojení vyjadřuje, že snaha územních celků o vytvoření dostatečného objemu zdrojů na straně příjmů rozpočtu je často v konfliktu s financováním určitých záměrů a cílů na straně výdajů rozpočtu. Vzhledem k tomu, že obce nelze považovat za finančně soběstačné a jejich pravomoci v ovlivňování příjmů jsou často omezené, je nutné o příjmech uvažovat právě jako o rozpočtovém omezení. (Provazníková, 2015, s.58)

Nástroj finanční politiky obce

Veřejný rozpočet je také nástroj finanční politiky obce. Všechny rozpočty obcí a vyšších územních samosprávných celků jsou nástroji realizace koncepce sociálního a ekonomického rozvoje na daném území. Jsou to také nástroje pro prosazování vlastního poslání územní samosprávy a lokálních (resp. regionálních) zájmů a preferencí obyvatel daného území. (Opletalová, 2007, s. 31)

Jako nástroj finanční politiky slouží rozpočet také ke splnění volebních programů zvolených představitelů obce. (Peková, 1998, s. 127)

Jako další funkce územního rozpočtu z hlediska nástroje finanční politiky lze zařadit:

- stanovení priorit v rámci lokálních veřejných statků a služeb,
- alokace zdrojů mezi různé činnosti obce,
- rozhodování o úrovni zdanění a výši poplatků, které obec bude během následujícího roku vybírat,
- poskytování úplných informací o finanční situaci a o plánech obce, které slouží jako základ pro efektivní hospodaření obce.

Z výše zmíněných funkcí, vyplývají tyto tři roviny rozpočtu:

- rozhodovací – rozhodování o tom, čeho chce obec dosáhnout, za použití dostupných zdrojů,
- řídicí – alokace těchto zdrojů mezi jednotlivé organizační jednotky, které disponují dostatečnými prostředky k zajištění požadovaných výstupů,
- kontrolní – kontrola a monitoring toho, kolik finančních prostředků obec získá a vydá, a stanovení toho, kdo může peníze vydávat, v jaké výši a na jaké účely. (Provazníková, 2015, s. 59)

2 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ MUNICIPALIT

„Termín strategie je odvozený z řeckých slov strategos (generál) + agein (vést) a v širším kontextu původně označoval umění a vědu, jak řídit vojenské operace.

Strategické postupy pronikaly v průběhu 20. století, zejména po druhé světové válce, postupně z vojenství do nevojenských disciplín, zejména do systémových přístupů a do řízení a staly se jejich neoddelitelnou součástí.“ (Wokoun, 2008, s. 429)

Při navrhování procesu strategického plánování je třeba vždy dbát na požadavky na úspěch v dané situaci a proces přizpůsobit podle potřeb. (Bryson, 2011, s. 395)

2.1 Fáze strategického plánování

Protože je proces strategického plánování dlouhodobým procesem, rozdělujeme jej pro zjednodušení a lepší orientaci do několika fází. Fáze strategického procesu nám umožňují identifikovat v jaké části procesu se nacházíme a co je nejvhodnější v této fázi dělat. Základní fáze procesu strategického plánování jsou podle Berman Group následující: (Hrabalová, 2004, s. 18-20)

1. Příprava procesu strategického plánování, vytvoření veřejno-soukromého partnerství

Základním a prvním krokem k dobrému fungování celého procesu je zvolení příslušného orgánu (komise, výboru), který bude celý proces strategického plánování řídit a organizovat. Vhodné je zvolit do tohoto orgánu představitele zájmových skupin na území obce. Pokud jsou názory členů orgánu rozdílné, je větší pravděpodobnost, že realizace konkrétních opatření bude úspěšná, protože pohledy z různých stran jsou vždy žádoucí. Strategický plán by rozhodně neměl být politicky motivovanou akcí. (Hrabalová, 2004, s. 18) Úkolem již sestaveného orgánu je potom definování vize budoucí situace. Budoucí situace by měla vyjadřovat potřeby a zájmy obyvatel obce, místních podnikatelů a vytvářet dobré podmínky pro všeobecnou podporu obyvatel a jejich blahobyť. (Wright, 2003, s. 85)

2. Analýza současné situace obce

Analýza současné situace je strategická analýza, která se zabývá poznáním konkrétní situace, ve které se obec nachází v daném časovém období. Cílem této analýzy je definice klíčových faktorů, které nějakým způsobem ovlivňují současný a budoucí blahobyť občanů obce. (Wright, 2003, s. 89) V tomto kroku je vhodné zpracování jakéhosi profilu komunity,

který vypovídá o postavení obce v regionální ekonomice a objektivně posuzuje její ekonomické charakteristiky. (Hrabalová, 2004, s. 18) Proto je také důležité znát dobře místní ekonomiku a její situaci a faktory, které by mohly ovlivnit situaci v krátkodobém, střednědobém a dlouhodobém horizontu. (Wright, 2003, s. 89)

Profil komunity obce se zaměřuje především na demografickou situaci obce, trh práce v obci, údaje o bydlení, infrastrukturu a životní prostředí v obci, strukturu místní ekonomiky a podniky v obci. (Hrabalová, 2004, s. 18) Tento profil komunity je často doplněn o zkoumání pomocí dotazníkového šetření v obci mezi jejími občany.

3. Formulace vize rozvoje obce a vymezení problémových oblastí

Vize rozvoje obce udává předpokládaný směr budoucího vývoje. Důležité je vymezit ty nejdůležitější oblasti, na kterých chce obec pracovat a změnit je. Vymezením problémových oblastí se určí ty konkrétní oblasti, které potřebují, aby na ně byla zaměřena pozornost v dalších fázích strategického plánování. Vhodné je tedy vybrat pouze ty oblasti, které jsou klíčové pro budoucí rozvoj. Počet oblastí může být různý, ale doporučuje se, vybrat menší počet, protože pouze tak je zřejmé, kde jsou priority obce. Musí však být vymezeny dostatečně konkrétně. Obec by měla také brát zřetel na to, zda je schopna vybrané oblasti zabezpečit lidskými, finančními i dalšími zdroji a nevybírat si tak cíle, které v podstatě svým fungováním nemůže ovlivnit a nezávisí na ní. (Hrabalová, 2004, s. 19)

4. SWOT analýza

Tento krok procesu strategického plánování obci pomáhá lépe identifikovat jednotlivé problémové oblasti. SWOT analýza není vždy nutná, ale valná většina obcí ji ve svých strategických dokumentech má. SWOT analýza pomáhá určit vnitřní silné a slabé stránky a vnější příležitosti a hrozby. Zkratka je potom odvozena od anglických názvů těchto stránek – „Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats“. (Hrabalová, 2004, s. 19)

5. Definice cílů rozvoje obce a opatření vedoucích k jejich naplnění

Po definici vize je třeba vizi rozpracovat do podoby cílů. Strategické cíle se dále rozpracovávají na operacionalizované, které jsou doplněné o velikostní a časový rozměr. (Wright, 2003, s. 86)

Dobře formulované cíle by měly být:

- srozumitelné,

- reálné – aby jejich dosažení bylo motivovatelné; nerealistické cíle často odrazují od jejich naplnění, protože už dopředu víte, že to nemá smysl,
- měřitelné – je potřeba, aby bylo možné určit, změřit, zda dochází k jejich naplnění,
- shodné – měla by panovat shoda mezi těmi, kteří je stanovují a těmi, kteří zajišťují jejich dosažení svým chováním,
- termínované – musí být zřetelné v jakém časovém horizontu je jejich potřeba dosáhnout a do kdy má dojít k jejich naplnění a kdo za toto zodpovídá. (Hrabalová, 2004, s. 19)

6. Sestavení a přijetí strategického plánu

Pokud už má obec hotovou analýzu a definovala své cíle rozvoje, je vhodné pokračovat k sestavení a přijetí strategického plánu. Strategický plán obsahuje stanovené priority pro jednotlivé cíle rozvoje obce. V této fázi se řeší zejména dostupné finanční zdroje obce a na jejich základě je strategický plán sestaven. Je žádoucí, aby se s plánem seznámila i širší veřejnost. Strategický plán by zároveň mělo přijmout zastupitelstvo obce, protože tak dává najevo svůj souhlas se stanovenými cíli. (Hrabalová, 2004, s. 19) Strategický plán se sestavuje na základě předchozí analýzy, a prvním a nejdůležitějším krokem je zpracování seznamu strategických možností, z kterých se poté vybere ta nejvhodnější. Je třeba si ale dávat pozor, protože ne vždy je ta nejzřejmější možnost ta nejlepší. Dalším krokem je hodnocení „hodnoty“ předem definovaných možností. Při tomto hodnocení může vzniknout množství otázek:

- Která z variant rozvíjí silné stránky, řeší slabé stránky, využívá příležitosti a minimalizuje hrozby?
- Do jaké míry je možné danou strategii implementovat na daném místě v daném čase?
- Bude nejvhodnější a reálná strategie akceptována místními obyvateli? (Wright, 2003, s. 91)

7. Realizace strategického plánu

Realizace strategického plánu neboli implementace strategie je tím posledním z prvků v procesu strategického plánování. Obvykle ji členíme do tří dílčích částí:

- plánování a alokace zdrojů – specifikace klíčových úkolů, které je třeba realizovat, stanovení nevyhnutelných změn ve struktuře zdrojů samosprávy, sestavení časového harmonogramu a stanovení odpovědných osob za tyto plánované změny.

- realizace změn – samotná realizace změn v organizační struktuře a aktivit místní samosprávy, stanovení pravomocí a odpovědnosti jednotlivých oddělení, rekvalifikace zaměstnanců atd. Všechny tyto podbody nejsou vždy nutné. Záleží na strategii, jakou si obec zvolí.
- management strategické změny – zajistit, aby příslušná část úředníků byla kvalifikována a ovládala mechanismy potřebné ke zvládnutí managementu změny.

Je třeba aby představitelé místní správy odpovídali za dodržování zvolené strategie a neodchylovali se od ní. (Wright, 2003, s. 93)

8. Hodnocení plnění strategického plánu a jeho aktualizace.

Jako po každé jiné činnosti, má-li být úspěšná, je třeba i plnění strategického plánu určitým způsobem monitorovat a hodnotit. Kontroluje se především, jestli bylo dosaženo to, co bylo zamýšleno v předem daných cílech, a pokud tomu tak není, je potřeba zavést určitá opatření. Plnění strategického plánu se taky vyhodnocuje už v jeho průběhu, aby se včas mohly zachytit problémové oblasti, a aby se včas udělaly případné změny v přístupech. Hodnocení by mělo obsahovat především tyto otázky:

- Jsou stanovené cíle stále aktuální?
- Je realizací těchto cílů skutečně dosahováno plánu?
- Jaké přínosy přináší prostředky vložené do realizace strategického plánu? (Hrabalová, 2004, s. 20)

Monitorování představuje složitý, ale nezbytný nástroj strategického řízení a umožňuje tak obci co nejrychleji reagovat na změny vnitřního i vnějšího prostředí. (Wright, 2003, s. 94)

2.2 Strategický plán rozvoje obce

Strategický plán rozvoje obce je jedním ze základních dokumentů procesu územního plánování a vyjadřuje předpokládaný vývoj obce v krátkodobém, střednědobém nebo dlouhodobém časovém horizontu. Jedná se o koncepční a rozvojový dokument, který vychází ze současného stavu veřejných a soukromých aktivit, demografického, ekonomického, sociálního, kulturního a ekologického charakteru na území obce. Hlavním smyslem tohoto dokumentu je pozitivní rozvoj obce na bázi balancování jednotlivých zájmů tak, aby obec prosperovala jako celek. Většinou jej sestavuje vybraná komise z členů různých obecních sdružení, ale není výjimkou, že si obec pozve někoho externího. (Strategický plán rozvoje města, 2020)

2.3 Obsah strategického plánu

Každý strategický dokument by měl obsahovat následující:

1. Vizi, která představí, kam má obec směřovat. Při její tvorbě je velmi důležitým aspektem také názor občanů obce. Bez komunikace s veřejností nelze vytvořit dobrou strategii.
2. Samotnou strategii, ve které bude jasně definováno, jak je možné dosáhnout cílů. Tuto část je nutné čerpat ze SWOT analýzy, územních plánů, rozpočtů a z podobně důležitých dokumentů, aby definovala požadované vstupy a výstupy k určení cílů.
3. Nesmíme opomenout realizaci, kontrolu a vyhodnocení, která je zvláště důležitá, neboť každá úspěšná strategie potřebuje průběžnou kontrolu a popřípadě úpravu určitých věcí, pokud nefungují tak, jak se na začátku očekávalo. (Pavlík, 2014, s. 22,23)

2.4 Proces strategického plánování

Pro samotný proces strategického plánování je důležitým prvním krokem stanovení konceptu, který je pro danou obec vhodný. Nutností je takové provedení analýzy stanovených konceptů, které přicházejí v úvahu pro danou obec. Výsledkem provedené analýzy by mělo být vybrání nejvhodnějšího modelu řešení předmětné strategie. (Němcová, 2018, s. 14)

Proces samotný bychom mohli rozdělit na dvě hlavní části: plánování a následnou kontrolu.

V části plánování je nejdůležitějším prvkem vytvoření analýzy současné pozice obce, jak již bylo zmíněno. Součástí této analýzy je:

- definování vize, mise či hodnoty,
- stanovení strategických a specifických cílů,
- volba nejlepší strategie,
- tvorba samotného strategického plánu.

V kontrolní části strategického plánování se pak nachází samotná implementace plánů, měření výsledků, srovnávání a vyhodnocování rozdílů mezi skutečností a plánem a případná nápravná opatření či úpravy tohoto plánu. (Strategické plánování a jeho proces, 2016)

Celkově je proces strategického plánování zdlouhavý a náročný, hlavně z toho důvodu, že je potřeba posbírat všechny relevantní informace a sestavit je do ucelené podoby, ze které pak můžeme čerpat pro tvorbu analýz a následnou tvorbu strategických cílů a priorit.

2.5 Části strategického plánu rozvoje obce

2.5.1 Analytická část

- Zkoumání socioekonomického prostředí
- SWOT analýza
- Diskuze s odpovědnými osobami o výstupech analytické části
- Příprava další fáze zpracování strategického plánu
- Doplnění, podněty, popřípadě drobné úpravy

2.5.2 Návrhová část

- Zapojení tematických pracovních skupin
- Vymezení záměrů pro jednotlivé strategické cíle, transformace cílů do priorit (případně finanční ocenění)
- Návrh časového a finančního harmonogramu pro jednotlivé aktivity
- Hodnocení zdrojů podle dostupnosti a jejich následné přiřazení podle stanovených priorit
- Sestavení dokumentu strategického plánu rozvoje
- Zveřejnění a následné projednání návrhu strategického plánu s veřejností
- Zohlednění a zapracování připomínek
- Projednávání a připomínkování výstupů návrhové fáze příslušnými aktéry procesu strategického plánování a schválení materiálu samosprávnými orgány města

2.5.3 Realizační část

- Realizace samotných stanovených plánů a podrobnější určení kdo bude za který projekt zodpovědný, případně další organizační zajištění, pokud je to potřeba
- Pravidelné schůze pracovních skupin a Komisi pro územní plánování a strategický rozvoj a projednávání realizace akčních plánů, případně doladění detailů či přerozdělení zodpovědnosti jiným osobám

2.5.4 Hodnotící část

- Průběžné předkládání a schvalování jednotlivých etap příslušnými orgány města

- Určení způsobu průběžného a celkového hodnocení strategického procesu
- Sledování a doplňování aktuálnosti analýzy
- Kontrola aktuálnosti vize a cílů
- Hodnocení reálného postupu plnění plánu s postupem dle časového harmonogramu
- Dohled nad realizací a kontrola dosažených výsledků
- Kontrola spotřebovaných zdrojů (časových, finančních atd.)
- Definování případných změn a úprav (Strategický plán rozvoje města, 2020)

2.6 SWOT analýza

SWOT analýza je druh analytické techniky používané pro zhodnocení všech faktorů, které ovlivňují organizaci, v našem případě obec, zevnitř a zvenku, a také jejího vnitřního a vnějšího prostředí. Nejčastěji je SWOT analýza používána jako situační analýza pro potřeby strategického řízení a marketingu. Autorem SWOT analýzy je Albert Humphrey, který ji navrhl v šedesátých letech 20. století. Zkratka SWOT je akronymem z počátečních písmen anglických názvů jednotlivých faktorů, které analýza zkoumá:

- Strengths - silné stránky,
- Weaknesses - slabé stránky,
- Opportunities – příležitosti,
- Threats – hrozby.

Fungování SWOT analýzy v praxi

SWOT analýza je jednou z nejpoužívanějších univerzálních analytických technik, a proto je její využití v praxi velmi široké. Jejím původním úkolem bylo hodnocení organizace jako celku (pro strategické řízení a rozhodování), ale dnes ji lze použít téměř na cokoli. Od osobního hodnocení na pracovním pohovoru, až po tvorbu strategického plánu obcí či měst. Je také širší součástí řízení rizik, protože postihuje klíčové zdroje rizik (hrozby), pomáhá uvědomit si jejich existenci, pracovat s nimi a případně sestavit vhodná protiopatření. Pro vnější faktory platí, že je třeba nejdříve jasně stanovit co se za ně považuje, vždy však s ohledem na druh analyzovaného subjektu či problému.

Její podstatou je identifikace klíčových silných a slabých stránek uvnitř, tedy jaké oblasti jsou v obci na dostatečné úrovni, a jaké oblasti je potřeba zlepšit a zapracovat na nich. Stejně

tak je důležitá znalost klíčových příležitostí a hrozeb, které se nacházejí v okolí, tedy ve vnějším prostředí obce. Cílem SWOT analýzy je identifikace a následné omezení slabých stránek, podpora silných stránek, hledání nových příležitostí a znalost hrozeb. Obec by tak měla využívat příležitostí, které takto nalezne a vyhýbat se identifikovaným hrozbám.

Pravidla a postup při vytváření SWOT analýzy

Přestože principově je SWOT analýza zdánlivě velmi jednoduchá, je potřeba dodržování základních pravidel, aby dosažený výsledek vůbec dával smysl. V praxi se můžete setkat s celou řadou různých postupů, jejich základní a společné rysy jsou tyto:

- Zaměření se na klíčové a důležité oblasti.
- Zahrnutí pouze faktů a objektivních faktorů.
- Využití týmové spolupráce a názorů ostatních.
- Rozepsání faktorů do 4 SWOT kvadrantů.
- Vyhodnocení:
 - Jak pomocí silných stránek využít příležitosti? (hodnocení silných stránek a příležitostí)
 - Jak využít příležitosti k odstranění nebo snížení našich slabých stránek? (hodnocení slabých stránek a příležitostí)
 - Jak využít silné stránky k odvrácení hrozeb? (hodnocení silných stránek a hrozeb)
 - Jak snížit hrozby ve vztahu k našim slabým stránkám? (hodnocení slabých stránek a hrozeb) (SWOT analýza, 2017)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

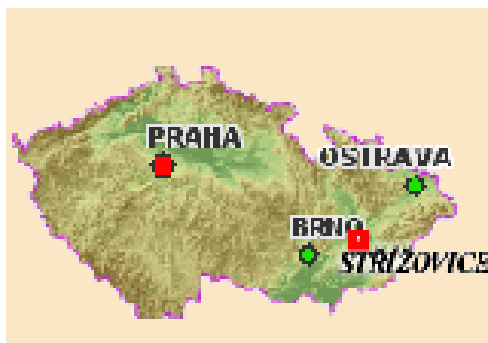
3 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA OBCE STŘÍŽOVICE

V této kapitole Programu rozvoje obce Střížovice se seznámíte se základními informacemi o obci a její historii, přírodních podmínkách a průmyslu a zemědělství. Také je zde jedna z nejdůležitějších oblastí socioekonomické analýzy, a to je analýza obyvatel v průběhu sledovaného období a z různých hledisek. Například se jedná o hlediska vzdělání, migrace či demografického vývoje na území obce. Dále se v této části nachází analýza hospodaření obce a informace o technické a dopravní infrastruktuře.

3.1 Základní charakteristika obce Střížovice

Obec Střížovice se nachází 7 km jihovýchodně od města Kroměříže na pravém břehu řeky Moravy, na rozhraní Hornomoravského úvalu a Chřibů, s výhledem na nedaleké pohoří Chřiby. Katastrální výměra obce je 527 ha, nadmořská výška je 190 – 195 m n.m. Její poloha a úrodná půda předurčuje celkový zemědělský charakter Střížovic. (Obec, 2020)

Obrázek 1 Umístění obce Střížovice na mapě ČR (Obec, 2020)

Obrázek 2 Pohled na obec Střížovice a její sousední obce (Střížovice - Mapy Google, 2020)

Tabulka 1 – Základní informace (Obec, 2020)

ZUJ:	589047
ID obce:	15812
Statut města:	Ne
Počet částí:	1
Počet obyvatel:	265
Z toho v produktivním věku:	142
Průměrný věk:	38,3
Pošta:	Ne
Škola:	Ne
Mateřská škola:	Ano
Zdravotnické zařízení:	Ne
Policie:	Ne
Kanalizace (COV):	Ne
Vodovod:	Ano
Plynofikace:	Ano
Sídlo stavebního úřadu:	Obecní úřad Kvasice
Sídlo finančního úřadu:	FÚ v Kroměříži (č. FÚ: 320)
Sídlo pověřeného obecního úřadu:	Městský úřad Kroměříž
Sídlo matričního úřadu:	Obecní úřad Kvasice
Restaurace:	Ano
Čerpací stanice:	Ne

Obrázek 3 Krajina obce Střížovice (Obec, 2020)

3.1.1 Historie obce

Historie Střížovic je úzce spjata s historií sousední obce Kvasice. „Osada Střížovice byla vždy příslušenstvím zboží kvasického.“ Kvasické panství během staletí vystřídal několik majitelů. Prvním doloženým vlastníkem Střížovic byl šlechtický rod Benešoviců a k posledním vlastníkům náležel aristokratický rod Thun-Hohensteinové. (Historie obce, 2020)

Obrázek 4 Historická mapa obce Střížovice (Historie obce, 2020)

Podle zápisů v zemských deskách z roku 1365 je osada Strzesnicze poprvé připomínána jako majetek pánů z Benešova a Kvasic. (Historie obce, 2020)

3.1.2 Přírodní podmínky

Území obce Střížovice má charakter kulturní krajiny, který je typickým pro střední Pomoraví. Jedná se o intenzivně zemědělsky využívanou krajinu prostoupenou drobnými polními lesíky a líniovou zelení. Souvislá plocha lesa se vyskytuje v severovýchodní části katastrálního území.

Ráz jednotlivých partií krajiny určují vedle reliéfu především proměnlivé způsoby využití. Celkově převažuje zemědělské využití. (Strategický plán obce Střížovice, 2010)

Bašňovský mokřad

Bašňovský mokřad leží asi 0,3 km jihovýchodně od obce Střížovice. Geomorfologicky tato oblast patří do Hornomoravského úvalu. Na jeho území se vyskytuje chráněný druh žáby – kuňka obecná, někdy také zvaná kuňka ohnivá (zbarvení břicha).

Bašňov je bezodtoková oblast s povodím 2,1 km², která se nachází v mělké přirozené depresi v nivě řeky Moravy. Z mokřadu vychází Panenský potok, do kterého se spojují 3 meliorační kanály. Ten pak ústí z pravé strany do řeky Moravy u obce Kvasice. Bašňovský mokřad je pozůstatek po regulaci řeky Moravy, kdy se v jejím důsledku na území vytvořila bažina. Celková rozloha mokřadu i s ochranným pásmem činí 46 ha, z toho více než polovina mokřadu se rozšiřuje či ustupuje v souvislosti s množstvím atmosférických srážek v oblasti. (Bašňov, 2020)

V nejnižší části mokřadu se nachází jeho nejcennější biotop, který má výměru cca 6 ha. Dominují mu druhy rostlin jako např. rákos obecný, orobinec širolistý, chrastice rákosovitá a různé druhy ostřic.

Bašňovský mokřad je chráněný přírodní výtvar. Mokřad ohrožuje eutrofizace ze zemědělské výroby a znečištění z odpadních vod. Z hlediska ochrany zdejší populace vzácných druhů obojživelníků a ptáků představuje velké riziko zejména vysychání lokality. Největším nebezpečím je však nekontrolovatelné a agresivní zarůstání vodní plochy rákosem a s tím související zazemňování mokřadu. (Strategický plán obce Střížovice, 2010)

Doposud bylo na území mokřadu zjištěno 74 zvláště chráněných druhů živočichů, z toho 22 druhů kriticky ohrožených, 30 druhů silně ohrožených a 22 druhů ohrožených. Počtem druhů

je tedy Bašňovský mokřad jednou z nejbohatších lokalit obojživelníků na území Kroměřížska. (Bašňov, 2020)

3.1.3 Vnější vztahy obce

Obec Střížovice se nachází ve Zlínském kraji, okrese Kroměříž a sousedí se 3 obcemi, s obcí Kvasice na jihovýchodě, s obcí Bařice – Velké Těšany na západě a s obcí Trávník na severu.

Obec patří do Mikroregionu Kroměřížsko, který vznikl v roce 1999 a dnes sdružuje celkem 11 obcí: Bařice - Velké Těšany, Bezměrov, Jarohněvice, Kroměříž, Lubná, Lutopecny, Rataje, Skaštice, Střížovice, Šelešovice a Zlobice. (O mikroregionu, 2010)

„Mikroregion vznikl za účelem společně usilovat o formulaci opatření vedoucích k podpoře a rozvoji hospodářského, sociálního a kulturního rozvoje jednotlivých obcí a tím i celého mikroregionu.“ (O mikroregionu, 2010)

Největší zajímavostí je podle mě to, že obec spolupracuje s Polskou stejnojmennou obcí. Několikrát také v rámci tohoto partnerství proběhly návštěvy do Polska, i z Polska k nám. Například se návštěva z Polska zúčastnila hodové oslavy a znovuvysvěcení sochy sv. Floriána na návsi. Naopak delegace ze Střížovic navštívila Polskou obec na jejich dožínky.

3.2 Obyvatelstvo, bydlení a občanská vybavenost

Protože obyvatelstvo je jedním se základních stavebních kamenů každé obce, tato kapitola se zaměřuje především na obyvatelstvo obce Střížovice, jeho demografický vývoj, jako je, počet obyvatelstva v průběhu posledních 5 let, jeho složení podle pohlaví a věku. Také se v této kapitole zaměřuji na přírůstky a úbytky obyvatel, ať už přirozené, způsobené narozením a úmrtím, tak stěhování, způsobené migrací obyvatel. Dále zde uvádím informace o vzdělanosti obyvatel a jejich nejvyšším dosaženém vzdělání, počet zástavby v obci domy, poskytované služby obcí a spolkovou aktivitu obce.

Všechny tyto informace jsou nezbytné k dokreslení socioekonomické situace obce a pomáhají nám objevit její silné a slabé stránky do nadcházející SWOT analýzy.

3.2.1 Demografický vývoj

Demografický vývoj je jeden z ukazatelů socioekonomické analýzy obce, který je možno zkoumat. Z uvedených údajů se dá zejména zjistit složení obyvatelstva dané obce, jeho vzdělání, přirozený přírůstek a úbytek obyvatel, a také saldo přistěhovalých a vystěhovalých.

V následující tabulce můžeme vidět základní strukturu obyvatelstva v obci Střížovice, rozdělené podle pohlaví a dále podle věku. Dále tabulka zobrazuje též průměrný věk obyvatelstva. Všechny údaje jsou pro roky 2015 – 2019. Je třeba podotknout, že malé procento mohou být lidé, kteří mají v obci trvalé bydliště, ale reálně tam nebydlí. Například studenti, kteří studují dále než v dojezdové vzdálenosti. Data jsou získána z oficiální databáze Českého statistického úřadu.

Tabulka 2 Struktura obyvatelstva (Vše o území, 2020)

Struktura obyvatelstva obce Střížovice k 31. 12. 2019

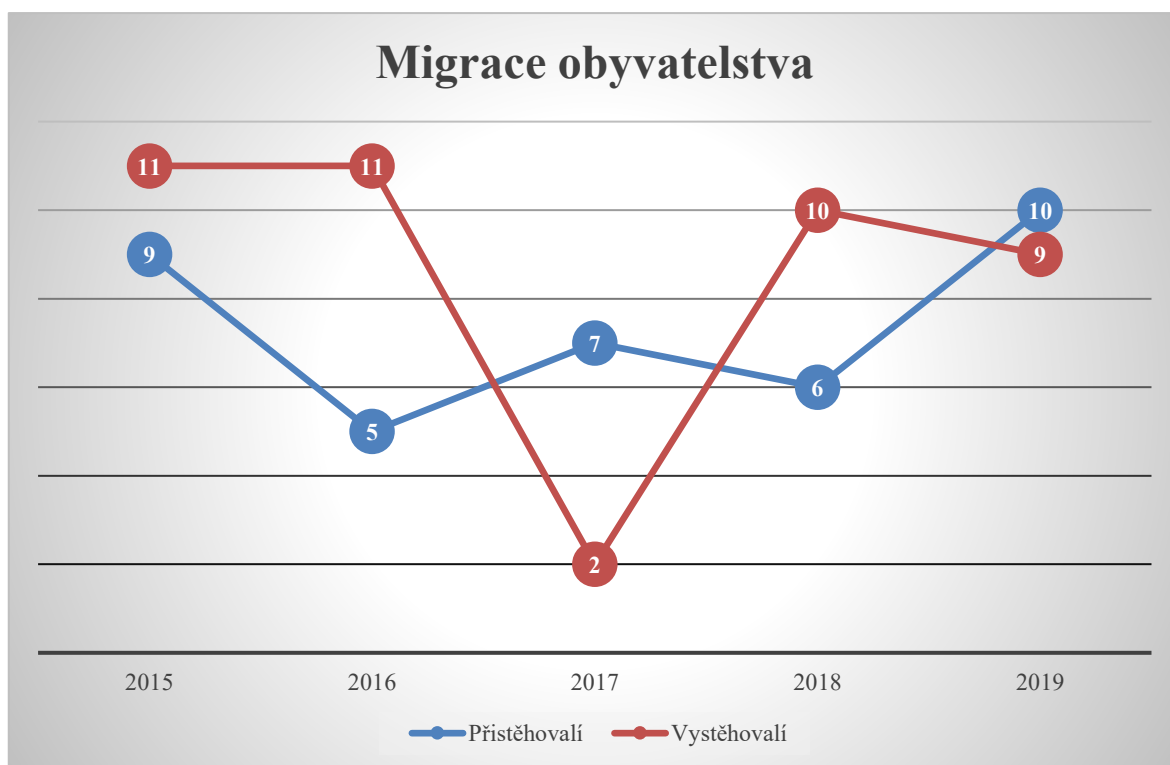
		2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel celkem		267	257	261	252	255
Podle pohlaví	Muži	145	139	140	133	135
	Ženy	122	118	121	119	120
Podle věku	0-14	49	42	41	39	43
	15-64	170	170	172	168	164
	65 a více	48	45	48	45	48
Průměrný věk		39,3	40,3	40,8	41,2	41,0

Za sledované období lze dle dat z tabulky vyčíst, že počet obyvatel v obci má klesající charakter, avšak v posledním roce (2019) počet obyvatel mírně vzrostl. Celkově je z dat patrné, že v obci je více mužů než žen, a to po celé sledované období.

Největší zastoupení, co se týče věku obyvatelstva mají lidé v produktivním věku (15 – 64 let), dále potom lidé v důchodovém věku (65 a více let) a nejméně je v obci dětí ve věku 14 let a méně. Z tohoto také vyplývá průměrný věk obyvatel obce, který se pohybuje po celé sledované období okolo 40 let věku.

S počty obyvatel také úzce souvisí počet přistěhovalých a vystěhovalých obyvatel a jeho migrační saldo. Tyto údaje jsem zpracovala do následujícího grafu.

Graf 1 Migrace obyvatelstva obce Střížovice (vlastní zpracování dle ČSÚ)

Z grafu jasně vyplývá, že obec trpí vyšší mírou vystěhovalých, a i přes to, že hodnoty přistěhovalých nejsou výrazně nižší, hodnoty vystěhovalých však převyšují za sledované období pouze v roce 2017 a 2019. V roce 2019 byl zároveň počet přistěhovalých obyvatel nejvyšší za celé sledované období. Pro lepší přehled jsem data zpracovala také do tabulky a doplnila o již zmíněné migrační saldo, které zobrazuje rozdíl mezi přistěhovalými a vystěhovalými. V tomto případě je migrační saldo převážně negativní, protože sledujeme spíše úbytek než přírůstek obyvatelstva.

Tabulka 3 Migrační saldo obyvatel obce Střížovice (vlastní zpracování dle ČSÚ)

Migrační saldo obyvatel obce Střížovice

	2015	2016	2017	2018	2019
Přistěhovalí	9	5	7	6	10
Vystěhovalí	11	11	2	10	9
Saldo	- 2	- 6	5	- 4	1

Negativní migrační saldo sledujeme v letech 2015, 2016 a 2018. Pozitivní migrační saldo sledujeme v letech 2017 a 2019.

Přírůstek obyvatel se dá sledovat i jinak, a to počty narozených a zemřelých. Následující graf zobrazuje tato data.

Graf 2 Počty narozeným a zemřelých v obci Střížovice (vlastní zpracování dle ČSÚ)

Dle těchto dat jsou hodnoty narození povětšinou nižší než hodnoty zemřelých, až na rok 2015, kdy byly tyto hodnoty shodné, a na rok 2019, kdy počet narozených převýšil počet zemřelých a zároveň je tento počet nejvyšší, za celé sledované období, co se týče narozených. Nejvíce zemřelých bylo v roce 2018. Toto vypovídá o tom, že v obci se pravděpodobně nachází malý počet mladých párů, kteří mohou a chtějí plodit potomky. Pravděpodobně se tito lidé stěhují do větších měst za práci, nebo studiem. Není však výjimkou, že se mladí lidé stěhují z měst právě na venkov, ale mnohdy už děti mají, a v tomto grafu to tedy nelze zohlednit.

V další tabulce jsem se rozhodla uvést souhrnná data o přirozeném přírůstku obyvatel a přírůstku způsobeném migrací, což je v podstatě migrační saldo, a také data celková.

Tabulka 4 Přírůstek/úbytek obyvatelstva obce Střížovice (vlastní zpracování dle ČSÚ)

Přírůstek / úbytek obyvatelstva obce Střížovice

	2015	2016	2017	2018	2019
Přirozený	0	- 4	- 1	- 5	2
Stěhováním	- 2	- 6	5	- 4	1
Celkový	- 2	-10	4	- 9	3

Pozitivní celkový přírůstek obyvatel sledujeme pouze ve dvou letech z celého sledovaného období (2017 a 2019).

3.2.2 Vzdelanost obyvatelstva

Vzdelanost obyvatelstva je také jednou z demografických oblastí, kterou je možno analyzovat. Pomáhá nám poznat kvalitu lidského kapitálu obce a její kulturní úroveň. Data jsem sesbírala opět za pomoci Českého statistického úřadu, tentokrát z databáze Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011, který je jediným zdrojem těchto informací na území ČR.

Následující tabulka je sestavena právě za pomoci dat sesbíraných v posledním SLDB. Jedná se o obyvatele ve věku 15 a více let.

Tabulka 5 Vzdelanost obyvatelstva obce Střížovice (vlastní zpracování dle ČSÚ)

Vzdelanost obyvatelstva obce Střížovice

Obyvatelstvo ve věku 15+	212
bez vzdělání	3
základní včetně neukončeného	49
střední včetně vyučení bez maturity	99
střední vzdělání s maturitou	35
vyšší odborné vzdělání	0
nástavbové vzdělání	2
vysokoškolské vzdělání	15
Nezjištěno	9

V tabulce můžeme vidět, že největší počet obyvatel obce má střední vyučení bez maturity (99), což je cca 46,7 % z celkového počtu 212 obyvatel ve věku 15+. Příčinou může být už zmiňovaný vyšší průměrný věk v obci (cca 40 let). Druhý největší počet obyvatel dosáhl pouze základního vzdělání (49), i včetně neukončeného základního vzdělání, ale z těchto

informací nelze rozlišit, kolik obyvatel má toto vzdělání ukončeno, a kolik ne. V zásadě však můžeme odhadovat, že toto je způsobeno též vyšším průměrným věkem obyvatel a do této kategorie vzdělání pravděpodobně mohou spadat lidé již v důchodovém věku, nebo těsně před ním. Poslední velkou skupinou jsou obyvatelé s dosaženým středním vzděláním s maturitou (35).

Na území obce se nachází mateřská škola. Jedná se o vesnické jednotřídní předškolní zařízení. Od roku 2003 je příspěvkovou organizací obce. Mateřská škola využívala od roku 1973 část místní školy. Od školního roku 1977/1978 byla škola v obci zrušena a mateřská škola tak začala užívat celou budovu. (O škole, 2020) Stravu v mateřské škole zajišťuje a dováží školní jídelna ZŠ Kvasice.

3.2.3 Bydlení

Podle SLDB bylo v obci Střížovice v roce 2011 95 domů, z toho 91 obydlých. Bytové domy se na území obce nenachází, ale v databázi byly některé domy chybně uvedeny jako bytové, takže jsem některé informace musela upravit, aby data nebyla zmatečná. Z tohoto počtu je 87 domů ve vlastnictví fyzické osoby a pouze 4 domy ve spoluvlastnictví. Tato data jsou také uvedena v následující tabulce.

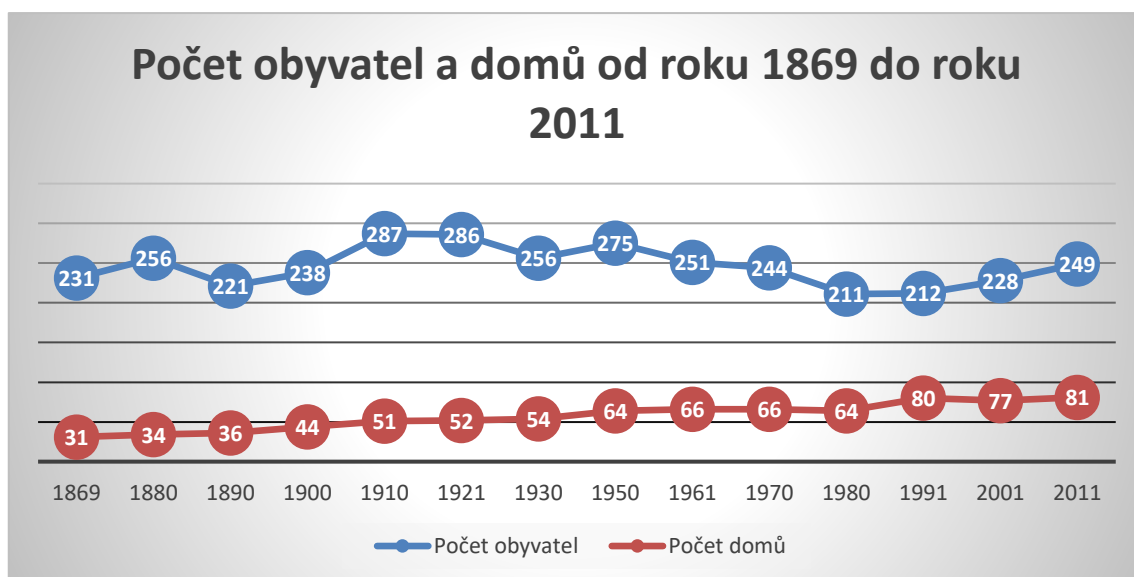
Tabulka 6 Počet domů v obci Střížovice v roce 2011 (vlastní zpracování dle ČSÚ)

Počet domů v obci Střížovice v roce 2011

		Rodinné domy
	Domy celkem	95
	Obydlené domy	91
Podle vlastnictví	Fyzická osoba	87
	Spoluvlastnictví vlastníků bytů	4

Další graf zobrazuje vývoj počtu domů od roku 1869 do roku 2011 v závislosti na počtu obyvatel.

Graf 3 Počet obyvatel a domů 1869-2011 (vlastní zpracování dle ČSÚ)

Zde můžeme vidět, že ačkoli počet obyvatel v průběhu let kolísal, počet domů rovnoměrně rostl. Výjimkou jsou pouze roky 1980 a 2001, kdy počet domů oproti ostatním rokům klesl.

3.2.4 Spolky a sdružení

V minulosti v obci fungoval Sbor dobrovolných hasičů a Český svaz žen. Momentálně v obci žádné spolky ani sdružení nefungují.

3.2.5 Zdravotní a sociální péče

Na území obce se nenachází žádné středisko zdravotní či sociální péče, ani ordinace obvodního či dětského lékaře. Většina obyvatel dojíždí za zdravotní péči do přilehlé obce Kvasice, kde se nachází jak obvodní lékař pro dospělé, tak lékař pro děti a dorost. Obecní rozhlas pravidelně hlásí ordinační hodiny lékařů ve Kvasicích.

3.2.6 Knihovna

Na území obce Střížovice se nachází také Knihovna, jejíž služby mohou obyvatelé využívat. Obecní knihovna vznikla v roce 1928 sloučením knihoven republikánského dorostu a odboru národní jednoty. S určitými přestávkami působí v obci dodnes.

Knihovna sídlí v budově obecního úřadu. Návštěvník si tam může nejen zapůjčit knihy, ale nabízejí rovněž bezplatný přístup k internetu.

V současné době místní knihovna nabízí bezmála 800 knih vlastních a přibližně 150 knih z výpůjčního fondu Knihovny Kroměřížska.

Obecní knihovna ve Střížovicích nabízí a poskytuje tyto služby:

- volný výběr knih z vlastního fondu knihovny,
- půjčování knih z výměnného fondu Knihovny Kroměřížska (obměňován 2x ročně),
- zajištění Meziknihovní výpůjční služby,
- rezervace knih,
- prodloužení výpůjček,
- poskytování informačních služeb,
- veřejný internet v době výpůjčních hodin. (Knihovna, 2020)

3.3 Zemědělství, průmysl, podnikání

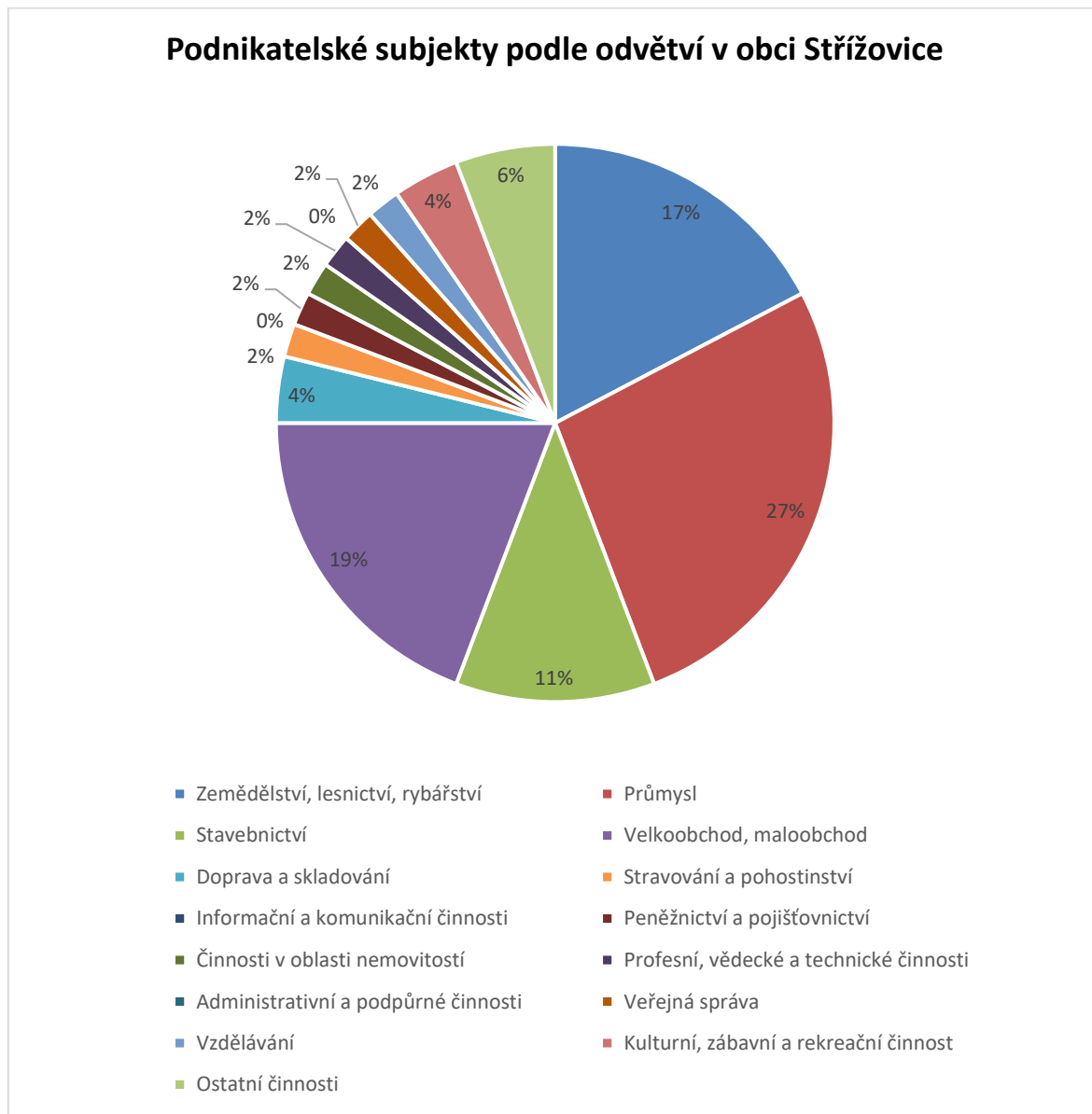
V obci Střížovice je dle údajů ČSÚ 52 podnikatelských subjektů. Rozdělení podle odvětví jsem zpracovala do následující tabulky.

Tabulka 7 Ekonomické subjekty podle odvětví v obci Střížovice (vlastní zpracování dle ČSÚ)

Odvětví	Počet
Zemědělství, lesnictví, rybářství	9
Průmysl	14
Stavebnictví	6
Velkoobchod, maloobchod	10
Doprava a skladování	2
Stravování a pohostinství	1
Informační a komunikační činnosti	0
Peněžnictví a pojišťovnictví	1
Činnosti v oblasti nemovitostí	1
Profesní, vědecké a technické činnosti	1
Administrativní a podpůrné činnosti	0
Veřejná správa	1
Vzdělávání	1
Kulturní, zábavní a rekreační činnost	2
Ostatní činnosti	3
Celkem	52

Procentuální zastoupení jsem pro větší přehled zpracovala do následujícího grafu.

Graf 4 Podnikatelské subjekty podle odvětví v obci Střížovice (vlastní zpracování dle ČSÚ)

Největší zastoupení má v obci průmysl (27 %), druhé největší potom velkoobchod a maloobchod (19 %), třetí největší zemědělství, lesnictví a rybářství (17 %), čtvrté největší odvětví a zároveň poslední z více zastoupených je stavebnictví (11 %). Další odvětví jsou zastoupena pouze v malém počtu.

V obci Střížovice se nachází dále obchod se smíšeným zbožím Hruška, má zde sídlo firma Lam-Plast spol. s r.o., která vyrábí bodové střešní světlíky a zemědělský podnik zaměřený na chov hovězího dobytka.

V návaznosti na laminátovou výrobu světlíků od občanů chodí často stížnosti na nepříjemný zápach z výroby. Toto jsem proto ve SWOT analýze zařadila mezi slabé stránky obce Střížovice

3.4 Infrastruktura

Infrastruktura obce ukazuje, jaké má obec veřejné zázemí, jak jej spravuje, udržuje, popřípadě se podílí na jeho rozvoji. Tato kapitola se zaměří na infrastrukturu technickou a dopravní.

3.4.1 Technická infrastruktura

Vodovod

V obci Střížovice byl vybudován v roce 1998 veřejný vodovod, který je součástí SV Kroměříž. Obec je napojena na přívodní řad PVC DN 200 o délce 1785 m z přivaděče VDJ Těšňovice - VDJ Trávník. Rozvodná síť je provedena z PVC DN 80 – 100 o celkové délce 2270 m. Obec je zásobována reprodukcčním ventilem, který redukuje tlak z VDJ Těšňovice 2 x 250 m³ (282,50 – 279,50). K rozšíření vodovodní sítě došlo v souvislosti s novou výstavbou, a to v plochách veřejného prostranství. (Strategický plán obce Střížovice na léta 2011-2018, 2010, s. 20)

Kanalizace

V obci je vybudována nesoustavná jednotná kanalizace z betonových trub, která je majetkem obce. Tato kanalizace je ze 70. let, je netěsná a chybí revizní šachty. V současné době obec provádí postupný pasport kanalizace – mapování pomocí kamer, kde všude kanalizace vede a v jakém je stavu. Odpadní vody po individuálním předčištění (septiky) odtékají kanalizací do přítoku Panenského potoka. Část nové zástavby má napojené odpady přímo do otevřené příkopy, nebo mají domovní ČOV. (Strategický plán obce Střížovice na léta 2011 – 2018, 2010, s. 21) Od roku 2019 v obci probíhá postupná revize a budování nových kanalizačních šachet.

3.4.2 Dopravní infrastruktura

„Dle Generelu dopravy Zlínského kraje a Zásad územního rozvoje Zlínského kraje je do územního plánu zakreslena jako rezerva uvažovaná vodní cesta Dunaj – Odra – Labe (mezinárodní dohoda AGN), která je chráněna vládním usnesením ze dne 20. 7. 2009 – č. 929

(toto usnesení ruší vládní usnesení 561/2006).“ (Strategický plán obce Střížovice na léta 2011 – 2018, 2010, s. 18)

Dopravní obsluha území obce je zabezpečována prostřednictvím silniční sítě, a to silnicemi:

II/367 Kroměříž – Kvasice – Tlumačov

III/36739 Střížovice – Bařice – Velké Těšany

Na území obce bylo v roce 2005 provedeno sčítání dopravy na silnici II/367. V měřeném období byla průjezdnost vozidel 2997 za 24 hodin. (Strategický plán obce Střížovice na léta 2011 – 2018, 2010, s. 18 a 19) Odhaduji, že v dnešní době je toto číslo o něco vyšší.

Cyklistická doprava

Přes území obce Střížovice vede nadregionální cyklotrasa č. 47 Moravská stezka, která je zařazena do sítě evropských cyklotras. V minulosti na ní byla zbudována přeložka části této trasy (Kvasice – Kroměříž), která dopravu svedla z frekventované silnice II/367 na korunu hráze řeky Moravy. Tímto krokem došlo k výraznému zvýšení komfortu jízdy pro cyklisty, zejména po bezpečnostní stránce. (Strategický plán obce Střížovice na léta 2011 – 2018, 2010, s. 19)

3.5 Hospodaření obce

Každá obec ve svém hospodaření musí schvalovat rozpočet pro rok následující. Tato kapitola bude analyzovat rozpočet obce Střížovice za posledních 5 let (2015 – 2019). V následující tabulce jsou data, dle Monitoru státní poklady, o celkových skutečných příjmech a výdajích a jejich saldu za posledních 5 let.

Tabulka 8 Celkové příjmy a výdaje a jejich saldo (vlastní zpracování dle Monitor)

Celkové příjmy a výdaje obce Střížovice v letech 2015 - 2019 a jejich saldo (v tis. Kč)

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Příjmy	4 086	3 369	4 360	4 303	4 535
Výdaje	3 820	2 511	3 321	3 618	4 433
Saldo	266	858	1 039	685	102

Rozpočet obce Střížovice byl ve všech sledovaných letech vždy schvalován vyrovnaný. Skutečný rozpočet byl potom vždy přebytkový. Toto ukazuje na velmi dobré hospodaření obce s jejich finančními prostředky.

3.5.1 Příjmy rozpočtu

Následující tabulka ukazuje skutečné příjmy obce Střížovice ve sledovaném období. Poslední sloupec jsem doplnila o částky ze schváleného rozpočtu na rok 2020. Tabulka obsahuje příjmy rozčleněné na daňové, nedaňové a transfery z veřejných rozpočtů.

Tabulka 9 Skutečné příjmy obce Střížovice (vlastní zpracování dle Monitor)

Skutečné příjmy obce Střížovice v letech 2015 - 2019 (v tis. Kč)

Příjmy	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Příjmy za rok celkem	4 086	3 369	4 360	4 303	4 535	4 100
z toho daňové příjmy	3 267	3 461	3 709	4 030	4 233	3 830
z toho nedaňové příjmy	265	148	168	155	208	202
z toho přijaté transfery	554	90	483	117	94	68

Největší příjmy obce za sledované období tvoří daňové příjmy, druhou největší položkou jsou v letech 2015 a 2017 přijaté transfery z veřejných rozpočtů, v ostatních letech se jedná o nedaňové příjmy. Na posledním místě jsou v letech 2015 a 2017 nedaňové příjmy a v letech ostatních přijaté transfery z veřejných rozpočtů.

3.5.2 Výdaje rozpočtu

Následující tabulka ukazuje skutečné výdaje obce Střížovice ve sledovaném období. Poslední sloupec je stejně jako u příjmů doplněn o částky ze schváleného rozpočtu na rok 2020. Výdaje se zde člení na běžné a kapitálové.

Tabulka 10 Skutečné výdaje obce Střížovice (vlastní zpracování dle Monitor)

Skutečné výdaje obce Střížovice v letech 2015 - 2019 (v tis. Kč)

Výdaje	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Výdaje za rok celkem	3 820	2 511	3 321	3 618	4 433	4 100
z toho běžné výdaje	2 147	2 302	2 552	3 618	2 639	4 100
z toho kapitálové výdaje	1 673	209	769	0	1 795	0

Obec má ve všech letech ve sledovaném období vyšší běžné výdaje, než kapitálové s výjimkou roku 2018, kdy se kapitálové výdaje rovnaly 0.

V následující tabulce jsou údaje o rozdělení skutečných výdajů obce Střížovice do odvětví ve sledovaných letech.

Tabulka 11 Odvětvové určení výdajů obce Střížovice (vlastní zpracování dle Monitor)

Odvětvové určení výdajů obce Střížovice v letech 2015 - 2019 (v tis. Kč)

	2015	2016	2017	2018	2019	Celkem
Průmyslová a ostatní odvětví	158	661	108	461	953	2 341
Vzdělávání a školské služby	1 514	310	327	1 151	400	3 702
Kultura, církev a sdělovací prostředky	104	103	83	179	135	604
Sport a zájmová činnost	44	115	1 098	218	1 266	2 741
Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	644	57	62	33	35	831
Ochrana životního prostředí	393	325	311	318	360	1 707
Sociální věci a politika zaměstnanosti	0	0	0	0	0	0
Bezpečnost státu a právní ochrana	0	0	0	0	0	0
Všeobecná veřejná správa a služby	963	940	1 332	1 259	1 283	5 777
Celkem za rok	3 820	2 511	3 321	3 619	4 432	x

Z nasbíraných dat lze jednoznačně určit, že ve sledovaném období obec nejvíce investovala do odvětví Všeobecné veřejné správy a služeb, na druhém místě se nachází odvětví Vzdelávání a školské služby. Což je zapříčiněno existencí mateřské školy, jenž je příspěvkovou organizací obce. Třetím největším odvětvím, do kterého obec investuje je Sport a zájmová činnost.

Jak můžeme vidět, v roce 2015 obec nejvíce investovala do odvětví Vzdelávání a školských služeb, to souvisí zejména s opravou střechy mateřské školy, která obec vyšla celkem na 1,67 mil. Kč. Tato částka se odráží konkrétně v kapitálových výdajích obce za rok 2015, viz tabulka č. 10.

V roce 2016 obec žádné velké investice nedělala, všechny výdaje odvětví jsou v porovnání s předchozím rokem víceméně stejné. Největší investicí, kterou je vhodné zmínit bylo zateplení střechy místního obchodu Hruška. Obec tato investice vyšla na 209,27 tis. Kč a tato částka je opět zohledněna v kapitálových výdajích za rok 2016, viz tabulka č. 10.

V dalším sloupci tabulky č. 11 pro rok 2017 můžeme vidět, že největší investice obce proběhly do odvětví Všeobecné veřejné správy a služeb a Sportu a zájmových činností. Obec

v tomto roce totiž nakupovala nový nábytek a vybavení pro Obecní úřad, v částce 160,79 tis. Kč. Dále se potom rozhodla pro vybudování fit parku (posilovací venkovní stroje) v okrajové části obce v blízkosti hřiště. Stavba fit parku obec vyšla na 608,05 tis. Kč. Park je občany obce hojně využíván, dokonce ho využívají i někteří návštěvníci ze sousedních obcí.

Nejvýše investovaným odvětvím v roce 2018 je Všeobecná veřejná správa a služby, a to z toho důvodu, že obec v tomto roce prováděla údržbu a opravu místních účelových komunikací. Celá tato oprava stála 511,63 tis. Kč.

V roce 2019 byla největší investicí obce oprava a rozšíření přístřešku budovy u hřiště, která zajišťuje zázemí pro kulturní akce. Tímto rozšířením obec rozhodně pomohla svému kulturnímu rozvoji, protože tak mnohonásobně zlepšila zázemí pro pořádání kulturních akcí. Tato investice stála 1,79 mil. Kč a je opět zohledněna v kapitálových výdajích tabulky č. 10.

4 SWOT ANALÝZA

Následující kapitola je věnována SWOT analýze obce Střížovice. Jako od jedné z klíčových analýz se od ní potom dále odvíjí všechny zvolené strategické cíle i samotná vize obce.

4.1 Silné stránky

Fungující mateřská škola

Dobrá stav účelových komunikací

Dobře fungující zásobování potravinami (obchod)

Výhodná poloha obce (na trase Kroměříž – Zlín)

Spolupráce s občany

Obec není zadlužená

Dobré zázemí pro pořádání kulturních akcí

Dostatečné zázemí pro sportovní vyžití

4.2 Slabé stránky

Chybí ČOV

Špatná občanská pospolitost

Nedostatečné pracovní uplatnění

Automobilový provoz

Chybí protipovodňová opatření

Zápach z výroby laminátových světlíků

Chybějící napojení na cyklostezku na trase Kvasice – Kroměříž

Kanalizace, vodovod a plynovod ve vlastnictví obce

4.3 Příležitosti

Vybudování šterkoviště

Vybudování ČOV

Dotační programy

Výstavba nových rodinných domů

Využití Bašnova jako turistické atraktivity

Rozvoj ubytovacích služeb

Zbudování vlastní cyklostezky, či napojení na trasu Kvasice – Kroměříž

Vybudování nových protipovodňových opatření

4.4 Hrozby

Hrozba povodní

Příliv nepřizpůsobivých obyvatel

Administrativa a byrokracie

Nadměrná doprava

Kanalizace, vodovod a plynovod ve vlastnictví obce

Nesoučinnost občanů, nezájem o akce pořádané obcí

Stárnutí obyvatelstva

5 ANALÝZA POMOCÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

Dotazníkové šetření, které jsem pro tento Program rozvoje obce prováděla slouží pouze jako doplňkový sběr informací přímo od občanů.

Dotazník se skládal celkem ze 17 otázek, které byly rozděleny na 7 dílčích okruhů. Dohromady bylo 9 otázek typu výběr jedné nebo více možností, 4 otázky otevřeného typu, 3 otázky známkovacího typu a jedna zaškrtačací tabulka. Dotazníkům bylo rozdáno celkem 86 (do každého domu jeden), z toho se vrátilo pouze 9. Už tohoto faktu vyplývá, že zájem občanů o správu obce je velice malý, a každý si, jak se říká, „hraje na svém písečku“. Z tohoto důvodu také dotazník bude sloužit pouze jako ilustrační a informace jím získané nebudou brány na velký zřetel.

Co se týče otázky spojené s životem v obci obecně, 6 občanů (67 %) odpovědělo, že se jim v obci žije spíše dobře, 2 potom neutrálně (22 %) a 1 občan (11 %), že se mu v obci žije velmi dobře.

V další otázce, čeho si nejvíce cení na obci, tazatelé vyzdvihovali nejvíce existenci mateřské školy (7 odpovědí) a výhodnou polohu obce (7 odpovědí), dále potom stejný počet preferencí (6) měly odpovědi „klid a blízkost přírody“ a „vlastní bydlení“. Ostatní odpovědi byly zaškrtnuty pouze dvakrát nebo jednou, ale popořadě jdou takto: „Bašňovský mokřad“, „dobrá občanská vybavenost“, „kulturní akce“ a „památky“.

Tazatelé si potom nejméně cení na obci převážně špatné dopravní obslužnosti (3 odpovědi) a špatných vztahů mezi obyvateli (3 odpovědi). Na dalším místě jsou potom: nedostatek parkovacích míst a nevhodné parkování, špatná občanská vybavenost a zápach z výroby laminátů LamPlast (vše po 2 odpovědích). Dále zaznívaly i odpovědi jako např. „nadměrná zastavěnost“, „problémy se zvířaty (psí výkaly)“ a „nemám tady co dělat“.

Na otázku definice obce Střížovice jedním slovem nebo souslovím zaznívaly většinou výrazy jako „pěkná“, „klidná vesnice“.

62,5 % dotázaným v obci chybí nějaké služby, 37,5 % má neutrální názor. Občanům obce nejvíce chybí volnočasové aktivity a restaurační zařízení (konkrétně hospoda). Jedním z námětů občanů pro zlepšení služeb v obci jsou „kulturní akce pro seniory“, což velmi odpovídá věkovému složení obyvatel obce.

V hodnocení infrastruktury obce dotazovaným nejvíce chybí existence cyklostezky, zejména pak doporučovali napojení na trasu Kvasice – Kroměříž (na což se zaměříme ve

strategických cílech obce). Dále potom občanům nevyhovuje stav telefonního signálu, který podle některých dost často kolísá a je slabý. A dalším z četně zmiňovaných je špatná splašková kanalizace, a neexistence ČOV. Další zmíněné problémy byly například špatný stav obecního mobiliáře, nebo nevhodné parkování (v průjezdech, blokace komunikace a nutnost objíždění).

V hodnocení trávení volného času v obci občané měli hodnotit 4 aspekty (kultura, sport, společné setkávání na akcích a služby poskytované knihovnou). Nejlépe si v hlasování vedla knihovna, ale paradoxně na rozdíl od ostatních služeb u ní hlasovalo nejvíc lidí (3), že její služby nevyužívají. Na druhém místě bylo společné setkávání na akcích a na posledních dvou místech byla v závěru kultura se sportováním. Celkově je z nasbíraných dat patrné, že občané služby buď nevyužívají, nebo neví, jak je mají hodnotit. Pokud se odečtou tato hodnocení, tak kladné a záporné si byly četností odpovědí víceméně rovný.

V otevřené otázce zlepšení nabídky služeb byla zmiňována hlavně oprava dětského hřiště na návsi.

Co se týče otázek fungování obecního úřadu, komunikace obce a správy obce, lidé hodnotili víceméně kladně. Webové stránky obce byly hodnoceny průměrnou známkou 2, místní rozhlas a úřední deska obě známkou 1,7. Ani jednomu z dotázaných nechybí o obci žádné informace. Poskytování služeb obecním úřadem dostalo průměrnou známkou 1,9, stejně tak činnost vedení obce. Zastupitelstvo dostalo průměrnou známkou 2,3.

Aspekty kvality životního prostředí dotázaní hodnotili takto: kvalita pitné vody (průměrná známka 1,4), svoz odpadů (2), čistota místních komunikací (1,6), třídění odpadů (1,4), čistota veřejných prostranství (1,5), černé skládky (3,2) a kvalita ovzduší (2,9) → přičemž toto je podle mnohých způsobenou již zmíněnou výrobou laminátů a zápachem z ní.

Nejvíce potom kvalitu životního prostředí dle odpovědí zhoršují průmyslové zdroje znečištění (6 odpovědí), dále potom spalování odpadu v domácích topeništích a vytápění tuhými palivy (2). Dále byly uvedeny například: „neukázněnost občanů a nedostatečná ekologická osvěta“ a „automobilová doprava“.

V poslední otázce měli lidé prostor pro doporučení v oblastech strategie rozvoje obce. Nejvíce doporučovali zlepšení technické infrastruktury obce, potom cyklostezky, kulturní akce a přechody pro chodce.

Vzhledem k účasti občanů na odpovědích, není vypovídající míra dotazníku příliš vysoká. Nicméně i toto minimum odpovědí se určitě dá minimálně využít jako zpětná vazba, případně se vedení obce může takto dozvědět o určitých problémech o kterých nevědělo, nebo je přehlíželo a může učinit příslušné kroky ke zlepšení, nebo zavést obyčejnou diskuzi na danou problematiku. Tak i tak, získané informace rozhodně neprijdou vniveč.

6 PROGRAM ROZVOJE OBCE STŘÍŽOVICE

Program rozvoje obce Střížovice obsahuje vizi obce, její strategické cíle a opatření a návrhy jak, těchto cílů dosáhnout.

6.1 Vize obce

Obec Střížovice se do roku 2028 stane atraktivním místem pro život i lokalitou vyhledávanou návštěvníky. Bude zde vytvořena infrastruktura potřebná pro bydlení, služby, trávení volného času v obci i rozvoj podnikání. Budou se zde konat atraktivní akce, které budou podporovat pospolitost občanů i příliv návštěvníků. Rozvoj obce je řešen s ohledem na udržitelnost a životní prostředí.

6.2 Strategické cíle

Pokud se chce obec dlouhodobě rozvíjet a tento rozvoj udržovat rovnoměrný a stálý, je potřeba zpracovat strategické cíle a priority obce. V definici strategických cílů vycházím z informací zjištěných socioekonomickou analýzou obce, SWOT analýzou a z rozhovorů s místostarostkou obce. Proto jsem zvolila dohromady 5 strategických cílů, které z těchto získaných informací vyplývají. Cíle jsem dále doplnila o priority a ty následně o aktivity, které povedou k dosažení stanovených cílů.

6.2.1 Strategický cíl I – Rozvoj a modernizace a technické infrastruktury

Stav technické infrastruktury v obci je důležitým ukazatelem toho, jak se obec v této oblasti stará o své občany, jestli se snaží zlepšovat a inovovat, nebo ponechává zastaralou infrastrukturu. Dostačující a fungující technická infrastruktura je také klíčová pro přilákání nových obyvatel do obce.

Priorita č. 1 – Odpadní vody

V obci Střížovice se setkáváme s hlavním problémem toho, že řešení kanalizace je zastaralé a je třeba jej postupně inovovat. Proto je prioritou tohoto strategického cíle právě řešení odpadních vod, tzn. vybudování ČOV, rekonstrukce kanalizace a její následné napojení na ČOV. Pro tuto prioritu jsou stanoveny následující aktivity.

Aktivita č. 1 – Vybudování čističky odpadních vod

Vybudování vlastní ČOV je nutná z toho důvodu, že je obec moc daleko od Kroměříže, aby se mohlo napojit na tamní ČOV.

Aktivita č. 2 – Rekonstrukce kanalizace a napojení na ČOV

Rekonstrukce kanalizace je nezbytným krokem k postavení ČOV. Zvláště z důvodu, že stará kanalizace neodpovídá současným technickým standardům.

6.2.2 Strategický cíl II – Střížovice – obec atraktivní pro život

Každá obec potřebuje své občany, k tomu, aby mohla fungovat. Proto je žádoucí dosáhnout toho, aby byly Střížovice atraktivní pro život, a tím se zvýšil počet přistěhovalých a snížil počet vystěhovalých, a aby se obec dále rozrůstala.

Priorita č. 1 – Podpora bydlení

Příliv nových obyvatel je obcí velmi vítán a díky příjemnému venkovskému prostředí a blízkému městu Kroměříži je obec stále častěji vyhledávanější pro stěhování rodin, které odcházejí z rušnějších měst. Obec proto chce investovat do podpory bydlení a výstavby nových rodinných domů. Pro tuto prioritu jsou stanoveny následující aktivity.

Aktivita č. 1 – Zajištění podmínek pro výstavbu nových rodinných domů

Tato aktivita je nezbytná k tomu, aby přilákala nové zájemce o stavbu nových rodinných domů na území obce. Jedná se například o odkup soukromých stavebních parcel do vlastnictví obce. Zajistí se tak lepší dostupnost pro případné zájemce o stavbu.

Aktivita č. 2. Vybudování technické infrastruktury v lokalitě pro novou zástavbu

Vybudování technické infrastruktury pro novou zástavbu jde ruku v ruce s předchozím strategickým cílem a bude následovat po dokončení stávající rekonstrukce technické infrastruktury.

6.2.3 Strategický cíl III – Podpora udržitelného rozvoje

Podpora udržitelného rozvoje je důležitá pro každou obec i město. Proto se i obec Střížovice rozhodla investovat do tohoto strategického cíle.

Priorita č. 1. – Protipovodňová opatření

Vzhledem k tomu, že obec leží v záplavové oblasti přítoků řeky Moravy, je třeba vybudovat protipovodňová opatření. Pro tuto prioritu jsou stanoveny následující aktivity.

Aktivita č. 1 – Návrh a realizace protipovodňových opatření

Zásadní je při této aktivitě upravit vyústění Kotojedky a Panenského potoka tak, aby obec nebyla ohrožena vodou, která se vrací z hlavního toku řeky Moravy.

6.2.4 Strategický cíl IV – Podpora cyklo dopravy

Priorita č. 1 – Cyklostezky

Protože je obec Střížovice umístěna v blízkosti cyklostezky vedoucí podél řeky Moravy, je jednou z priorit obce napojení na tuto cyklostezku, případně vybudování vlastní cyklostezky na trase Střížovice - Kvasice, a tím zajistit větší turistický ruch v obci. Pro tuto prioritu jsou stanoveny následující aktivity.

Aktivita č. 1 – Infosystém pro cyklisty v návaznosti na okolní obce a město Kroměříž

Infosystém dopomůže lepší orientaci dopravy po cyklostezce.

Aktivita č. 2 – Napojení na cyklostezku Kroměříž - Kvasice

6.2.5 Strategický cíl V – Podpora podnikání v obci

Priorita č. 1 – Spolupráce s podnikateli

Spolupráce s podnikateli je důležitým krokem k podpoře podnikání a vytvoření prostředí vhodného pro jeho rozvoj. Vzhledem ke stálým stížnostem je potřeba hlavně vyřešit problém zápachu v obci z blízké firmy LamPlast. Posléze otevření těžby šterku v katastru obce, které by zároveň v letních měsících přilákalo vyšší návštěvnost obce. Pro tuto prioritu jsou stanoveny následující aktivity.

Aktivita č. 1 – Řešení problémů podnikání v obci (zápach z firmy LamPlast)

Aktivita č. 2 – Podpora otevření těžby šterku v obci

6.3 Katalog projektů

Projekt č. 1 – Vybudování ČOV

Projekt vybudování ČOV se odvíjí od stanovené vize obce, a také od údajů zjištěných v socioekonomické analýze, v podkapitole Technická infrastruktura. Tento bod se také nachází v příležitostech SWOT analýzy. Vybudování ČOV má obec v plánu už delší dobu, ale zatím mu ustupovala kvůli jiným projektům.

Předpokládaný termín realizace projektu: 2024-2028

Předpokládané náklady: 20 mil.

Přínos: Zlepšení technické infrastruktury obce, konkrétně kanalizačního systému.

Projekt č. 2 – Návrh a realizace protipovodňových opatření

Projekt návrh a následná realizace protipovodňových opatření je odvozený od strategického cíle č. 3, který se týká udržitelného rozvoje. Dále tento projekt také souvisí se slabými stránkami zjištěnými ve SWOT analýze, kde je výslovně zmiňováno, že obci tato protipovodňová opatření chybí. Je tedy třeba je navrhnout a co nejdříve zrealizovat, aby se tak předcházelo případným škodám na obydlích a majetku obce v případě živelné katastrofy povodní.

Předpokládaný termín realizace projektu: 2021-2022

Předpokládané náklady: 50 tis.

Přínos: Prevence / zmírnění škod při povodních

Projekt č. 3. – Napojení na cyklostezku Kroměříž - Kvasice

Poslední projektem je projekt napojení Střížovic na cyklostezku vedoucí z Kroměříže do Kvasic. Tento projekt se opírá o strategický cíl č. 4 a zároveň o silnou stránku obce (výhodná poloha obce) zjištěnou ve SWOT analýze. Existence blízké cyklostezky na velmi vyhledávané trase je skvělou příležitostí, jak přilákat návštěvníky do obce a jejího okolí. Proto je pro obec žádoucí napojení na tuto trasu a zároveň i zajištění infosystému pro cyklisty.

Předpokládaný termín realizace projektu: 2021-2023

Předpokládané náklady: 300 tis.

Přínos: Zviditelnění obce a příliv nových návštěvníků, menší dopravní zatížení → lidé mohou více využívat cyklodopravy místo automobilové dopravy

ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce s názvem Program rozvoje obce Střížovice bylo vytvoření plnohodnotného dokumentu rozvoje obce.

V první, teoretické, části jste se mohli dočíst o základních pojmech z oblasti územní samosprávy, obcí, jejich orgánů a financování, a zejména o strategickém plánování municipalit, jeho fázích, obsahu a částech a procesu samotném. Také jsem v této části definovala základní informace o tvoření SWOT analýzy pro účely strategického plánování.

V praktické části, která je hlavní částí Programu rozvoje obce Střížovice jsem nejdříve zpracovala socioekonomickou analýzu obce Střížovice. V této analýze jsem se zabývala zejména demografickým vývojem obyvatel na území obce Střížovice, migrací obyvatelstva ve sledovaném období, ale také vzdělaností obyvatelstva a údaji o vlastnictví domů na území obce. Dále je součástí socioekonomické analýzy také stav dopravní a technické infrastruktury v obci, podnikání na území obce a hospodaření obce. Hospodaření obce je věnována samostatná podkapitola, ve které jsou rozebrány plánované a skutečné rozpočty obce Střížovice za sledované období, a také zmíněny její největší investice do rozvoje.

Socioekonomickou analýzu následuje SWOT analýza, vytvořená za součinnosti s místostarostkou obce. Zahrnuje silné a slabé stránky a příležitosti a hrozby pro obec. Tato analýza přímo vychází ze skutečností zjištěných v předchozím socioekonomickém průzkumu.

Poslední analýzou je analýza dotazníkového šetření, které v tomto případě nedopadlo tak, aby se z něj daly čerpat relevantní informace. Proto v programu rozvoje slouží pouze jako doplňkový zdroj informací od občanů obce.

V neposlední řadě následuje vize obce a na ní založené strategické cíle. Strategických cílů je dohromady 5 a každý z nich je obohacen o priority a klíčové aktivity týkající se daného cíle.

V závěru práce obsahuje katalog projektů, který obsahuje 3 návrhy projektů vytvořené na základě předem stanovených strategických cílů a aktivit.

Zpracování tohoto dokumentu pomohlo nejen mě samotné, přiučit se mnoho nových věcí, ale také obci Střížovice v naplňování a sestavení nového programu rozvoje, který jim pomůže při další cestě kupředu k jejich stanovené vizi.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BRYSON, John M. *Strategic planning for public and nonprofit organizations: a guide to strengthening and sustaining organizational achievement*. 4th ed. San Francisco, CA: Jossey-Bass, c2011, xxviii, 547 s. ISBN 9781118049938. Dostupné také z: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=nlebk&AN=382084&lang=cs&site=ehost-live&authtype=ip,shib&custid=s3936755>

ČMEJREK, Jaroslav, Václav BUBENÍČEK a Jan ČOPÍK. *Demokracie v lokálním politickém prostoru: [specifika politického života v obcích ČR]*. Praha: Grada, 2010, 224 s. Politologie. ISBN 9788024730615.

HRABALOVÁ, Simona. *Teorie a praxe rozvoje měst a obcí*. Brno: Masarykova univerzita, 2004, 93, s. ISBN 8021033568.

JANEČKOVÁ, Lidmila a Miroslava VAŠTÍKOVÁ. *Marketing měst a obcí*. Praha: Grada, 1999, 178 s. Města a obce. ISBN 8071697508.

KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, 399 s. ISBN 9788072016655.

OPLETALOVÁ, Alena a Ivo SVOBODA. *Veřejná správa a finance: vybrané kapitoly*. Ostrava: Key Publishing, 2007, 109 s. Právo. ISBN 9788087071335.

NĚMCOVÁ, Zdeňka. *Strategické řízení ve veřejné správě*. Plzeň, 2018. Diplomová práce. Západočeská univerzita v Plzni. Vedoucí práce JUDr. Tomáš Louda, CSc.

PAVLÍK, Marek. *Jak úspěšně řídit obec a region: cíle, nástroje, trendy, zahraniční zkušenosti*. Praha: Grada, 2014, 160 s. Manažer. ISBN 9788024752563.

PEKOVÁ, Jitka. *Místní rozpočty*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1997, 253 s. ISBN 8070797045.

PEKOVÁ, Jitka a Jaroslav PILNÝ. *Veřejná správa a finance*. Praha: Codex Bohemia, 1998, 302 s. ISBN 808596385X.

POŠVANCOVÁ, Jana. *Strategický plán obce Střížovice na léta 2011 - 2018*. Kroměříž, 2010.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015, 280 s. Finance. ISBN 9788024756080.

WOKOUN, René. *Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde, 2008, 475 s. ISBN 9788072016990.

WRIGHT, Glen a Juraj NEMEC. *Management veřejné správy: teorie a praxe: zkušenosti z transformace veřejné správy ze zemí střední a východní Evropy*. Praha: Ekopress, 2003, 419 s. ISBN 808611970X.

Internetové zdroje

Bašňov. *Obec Strážovice*. 2020. Dostupné z: <https://www.strizovice-km.cz/obec/basnov/>

Druhy obcí. *Is.mendelu.cz*. 2020. Dostupné z: https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=62930

Historie obce. *Obec Strážovice*. 2020. Dostupné z: <https://www.strizovice-km.cz/obec/historie-obce/>

Knihovna. *Obec Strážovice*. 2020. Dostupné z: <https://www.strizovice-km.cz/organizace/knihovna/>

Obec. *Obec Strážovice*. 2020. Dostupné z: <https://www.strizovice-km.cz/obec/>

O mikroregionu. *Mikroregion Kroměřížsko*. 2010. Dostupné z: <https://sites.google.com/a/mikroregion-kromerizsko.cz/mikroregion-kromerizsko/o-mikroregionu>

O škole. *Mateřská škola Strážovice*. 2020. Dostupné z: <https://www.msstrizovice.cz/o-skole/>

Strategické plánování a jeho proces. *Febmat.com*. 2016. Dostupné z: <https://www.febmat.com/clanek-strategicke-planovani-a-jeho-proces/>

Strategický plán rozvoje města. *Is.mendelu.cz*. 2020. Dostupné z: https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=46940

Strážovice - Mapy Google. *Google*. 2020. Dostupné z: <https://www.google.com/maps/place/768+21+St%C5%99%C3%AD%C5%BEovice/@49.2572504,17.4354129,14z/data=!3m1!4b1!4m5!3m4!1s0x47130f4fa28a0ee7:0x400af0f6615f040!8m2!3d49.2570836!4d17.4496018>

SWOT analýza. *Managementmania.com*. 2017. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/swot-analyza>

Vše o území VDB. *Český statistický úřad - Veřejná databáze*. 2020. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31548&u=__VUZEMI__43__589047#

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČOV Čistička odpadních vod

ČSÚ Český statistický úřad

P Příjmy

SLDB Sčítání lidu, domů a bytů

UTB Univerzita Tomáše Bati

V Výdaje

VDJ Vodojem

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1 Umístění obce Střížovice na mapě ČR (Obec, 2020)</i>	<i>30</i>
<i>Obrázek 2 Pohled na obec Střížovice a její sousední obce (Střížovice - Mapy Google, 2020).....</i>	<i>30</i>
<i>Obrázek 3 Krajina obce Střížovice (Obec, 2020)</i>	<i>32</i>
<i>Obrázek 4 Historická mapa obce Střížovice (Historie obce, 2020)</i>	<i>32</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1 – Základní informace (Obec, 2020)</i>	<i>31</i>
<i>Tabulka 2 Struktura obyvatelstva (Vše o území, 2020)</i>	<i>35</i>
<i>Tabulka 3 Migrační saldo obyvatel obce Střížovice (vlastní zpracování dle ČSÚ) ...</i>	<i>36</i>
<i>Tabulka 4 Přírůstek/úbytek obyvatelstva obce Střížovice (vlastní zpracování dle ČSÚ)</i> <i>.....</i>	<i>38</i>
<i>Tabulka 5 Vzdelanost obyvatelstva obce Střížovice (vlastní zpracování dle ČSÚ)</i>	<i>38</i>
<i>Tabulka 6 Počet domů v obci Střížovice v roce 2011 (vlastní zpracování dle ČSÚ) .</i>	<i>39</i>
<i>Tabulka 7 Ekonomické subjekty podle odvětví v obci Střížovice (vlastní zpracování dle</i> <i>ČSÚ)</i>	<i>41</i>
<i>Tabulka 8 Celkové příjmy a výdaje a jejich saldo (vlastní zpracování dle Monitor) .</i>	<i>44</i>
<i>Tabulka 9 Skutečné příjmy obce Střížovice (vlastní zpracování dle Monitor)</i>	<i>45</i>
<i>Tabulka 10 Skutečné výdaje obce Střížovice (vlastní zpracování dle Monitor)</i>	<i>45</i>
<i>Tabulka 11 Odvětvové určení výdajů obce Střížovice (vlastní zpracování dle Monitor)</i> <i>.....</i>	<i>46</i>

SEZNAM GRAFŮ

<i>Graf 1 Migrace obyvatelstva obce Střížovice (vlastní zpracování dle ČSÚ)</i>	<i>36</i>
<i>Graf 2 Počty narozeným a zemřelých v obci Střížovice (vlastní zpracování dle ČSÚ)</i>	<i>37</i>
<i>Graf 3 Počet obyvatel a domů 1869-2011 (vlastní zpracování dle ČSÚ)</i>	<i>40</i>
<i>Graf 4 Podnikatelské subjekty podle odvětví v obci Střížovice (vlastní zpracování dle ČSÚ)</i>	<i>42</i>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 Dotazník o spokojenosti občanů s životem v obci Střížovice

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK O SPOKOJENOSTI OBČANŮ S ŽIVOTEM V OBCI STŘÍŽOVICE

Dotazník o spokojenosti občanů s životem v obci Střížovice

Dobrý den, jmenuji se Barbora Kvasničková a jako studentka 3. ročníků bakalářského studia na UTB ve Zlíně, bych Vás chtěla poprosit o pár minut Vašeho času k vyplnění tohoto dotazníku k mé bakalářské práci, kterou píšu na téma Program rozvoje obce Střížovice. Obec jsem si vybrala, protože jsem zde vyrůstala a ráda bych přispěla k jejímu pozitivnímu rozvoji a spokojenosti občanů. Dotazník je zcela **anonymní**.

Vyplněné dotazníky prosím odevzdejte buď na Obecním úřadě Střížovice nebo v obchodě Hruška do 5. 8. 2020.

Děkuji Vám za vyplnění!

Hodnocení spokojenosti s životem v obci

Jak se Vám v obci žije?

- Velmi dobře (jsem s životem v obci naprosto spokojen/a)
- Spíše dobře (jsem s životem v obci spokojen/a, ale mám jisté výhrady)
- Ani dobře ani špatně / můj postoj je neutrální
- Spíše špatně (nejsem s životem v obci spokojen/a, mám spoustu výhrad)
- Velmi špatně (nejsem vůbec spokojen/a s životem v obci a rád/a bych se přestěhoval/a)
- V obci nežiji

Čeho si konkrétně „nejvíce ceníte“/ „máte rádi“ v obci?

- Klid, blízkost přírody, dostatek zeleně a venkovské prostředí
- Dobrá občanská vybavenost (obchody, restaurační zařízení, pošta, lékaři, knihovna, ...)
- Výhodná poloha obce v blízkosti města Kroměříž (dobrá dopravní dostupnost a infrastruktura)
- Dobré sousedské vztahy a společná soudržnost
- Sportovní vyžití (sportovní zázemí, cyklostezky, ...)
- Aktivní současné vedení obce a vstřícnost úředníků
- Kulturní akce
- Existence mateřské školy
- Vlastní bydlení
- Baňovský mokřad
- Památky (kaple, zvonice, socha sv. Floriána, pomník padlých spoluobčanů, ...)
- Ostatní (napíšte prosím, co):.....

Čeho si konkrétně „nejméně ceníte“/ „nemáte rádi“ v obci?

- Špatná dopravní obslužnost (do Zlína, spoje o víkendu a ve večerních hodinách)
- Problémy ve vedení obce (konflikty v zastupitelstvu, problematické řešení zakázek)
- Špatné vztahy mezi obyvateli (dělení občanů na přistěhované a rodáky, rozpolcenost občanů, ...)
- Zástavba (nadměrná zastavěnost)
- Nedostatek parkovacích míst, nevhodné parkování
- Problémy se zvířaty (psi, koně, hospodářská zvířata → znečištění prostředí, hluk, ...)
- Nedostatečné kulturní vyžití (nedostatek kulturních akcí)
- Nemám tady co dělat
- Špatná občanská vybavenost (chybějící restaurační zařízení, pošta, lékař, ...)
- Ostatní náměty (napište prosím, co):.....

Definujte jedním slovem nebo souslovím obec Střížovice:

Hodnocení dostupnosti služeb

Chybí Vám v obci nějaké služby?

- Ano
- Můj názor je neutrální / Nedovedu posoudit / Je mi to jedno
- Ne

Jaké služby Vám v obci chybí?

- Sběrný dvůr, řešení bioodpadu
- Dostupnější zdravotní péče (obvodní lékař, dětský lékař, zubař)
- Hromadná doprava (častější spoje, ...)
- Volnočasové aktivity a
- Restauriční zařízení (restaurace, hospoda, bar, bistro, ...)
- Ostatní náměty (napište prosím, co):.....

Hodnocení dostupnosti infrastruktury obce

Které prvky infrastruktury podle Vás v obci nejvíce chybí nebo jsou v nevyhovujícím stavu? Vyberte maximálně 5 možností:

- Chodníky
- Sběrný dvůr
- Komunikace (silnice)
- Parkovací plochy
- Obecní mobiliář (lavičky, cedule, navigační systém, rozcestníky, aj.)
- Veřejné osvětlení
- Nádoby na tříděný odpad a bioodpad
- Cyklostezky, cyklotrasy
- Připojení internetu
- Telefonní signál
- Zastávky veřejné dopravy
- Dešťová kanalizace
- Splašková kanalizace
- Vodovody
- Místní rozhlas
- Rozvody elektřiny
- Jiné (napište prosím, co):.....

Které prvky infrastruktury podle Vás v obci nejvíce chybí nebo jsou v nevyhovujícím stavu? Vyberte maximálně 5 možností. U odpovědí, které jste zatrhl/a v předchozí otázce, upřesněte prosím své důvody k nespokojenosti:

- Chodníky:.....
- Sběrný dvůr:.....
- Komunikace (silnice):.....
- Parkovací plochy:.....
- Obecní mobiliář (lavičky, cedule, navigační systém, rozcestníky, aj.):.....
- Veřejné osvětlení:.....
- Nádoby na tříděný odpad a bioodpad:.....
- Cyklostezky, cyklotrasy:.....
- Připojení internetu:.....
- Telefonní signál:.....
- Zastávky veřejné dopravy:.....
- Dešťová kanalizace:.....
- Splašková kanalizace:.....
- Vodovody:.....
- Místní rozhlas:.....
- Rozvody elektřiny:.....
- Jiné (napíšte prosím, co):.....

Hodnocení možností trávení volného času v obci

Máte dostatek možností k trávení volného času v obci? (svou odpověď vyznačte křížkem v příslušném okénku):

	Kultura	Sportování	Společné setkávání na akcích	Služby poskytované knihovnou
Ano				
Spíše ano				
Nedovedu posoudit				
Spíše ne				
Ne				
Možnosti nevyužívám				

Uveďte cokoliv, co byste zlepšil/a v otázce nabídky služeb nebo kvality oblasti: bydlení; školství; zdravotnictví; sociálních služeb; kultury; sportu; trávení volného času; knihovny (napíšte jaké oblasti se Váš námět týká):

Hodnocení propagace, komunikace obce a správy obce

Hodnocení kvality jednotlivých komunikačních kanálů (nejlepší 1, nejhorší 5):

- Webové stránky obce
- Místní rozhlas
- Úřední deska (jak v elektronické, tak papírové podobě)

Chybí Vám o obci nějaké informace? Pokud ano, uveďte, jaké informace Vám chybí:

- Ano
- Ne

Hodnocení celkového fungování úřadu a služeb poskytovaných Obecním úřadem Střížovice (nejlepší 1, nejhorší 5):

- Poskytování služeb obecním úřadem – činnost úředníků
- Činnost vedení obce – starosta
- Zastupitelstvo

Uveďte prosím veškeré náměty či doporučení pro činnost úřadu:

Hodnocení životního prostředí

Hodnocení kvality životního prostředí v obci (nejlepší 1, nejhorší 5):

- Kvalita pitné vody
- Svoz odpadů
- Čistota místních komunikací
- Třídění odpadů
- Čistota veřejných prostranství
- Černé skládky
- Kvalita ovzduší

Co podle Vás nejvíce zhoršuje kvalitu životního prostředí v obci a jejím okolí? Vyberte maximálně 3 možnosti:

- Spalování odpadu v domácích topeništích
- Vytápění tuhými palivy
- Neukázněnost občanů a nedostatečná ekologická osvěta
- Automobilová doprava
- Nedostatek kontejnerů na tříděný odpad
- Černé skládky
- Průmyslové zdroje znečištění
- Nedostatečný úklid ulic
- Nedostatečný a nepravdělný svoz odpadků
- Jsem spokojen/a s kvalitou životního prostředí
- Jiné (uveďte):

Doporučení pro tvorbu strategie rozvoje obce

Vyberte 1 až 5 oblastí, které si nejvíce přejete zlepšit v následujících letech:

- Technická infrastruktura (kanalizace, vodovody, plynofikace, ...)
- Veřejné osvětlení
- Mobiliář (lavičky, koše, květinová výzdoba, ...)
- Veřejná doprava (autobus)
- Chodníky
- Systém odpadového hospodářství
- Životní prostředí
- Podpora turistických příležitostí obce
- Školství
- Bezpečnost – kriminalita
- Památková péče, oprava místních památek
- Podpora podnikání, přilákání investorů
- Nabídka komerčních služeb
- Bezpečnost dopravy
- Veřejná zeleň a prostředí obce
- Místní komunikace (silnice)
- Přejechy pro chodce
- Zdravotnictví
- Sociální služby
- Cyklostezky, cyklotrasy
- Kulturní, společenské a sportovní akce
- Činnost spolků a neziskových organizací
- Nabídka pracovních příležitostí
- Jiné

Děkuji za Váš čas, který jste věnovali vyplnění tohoto dotazníku. Ráda bych Vás na závěr poprosila, abyste vyplněné dotazníky odevzdali do přichystané krabičky, která se nachází v obchodě Hruška nebo na Obecním úřadě Střížovice do 5. 8. 2020.